

Akpan iso ukpep ijkpɔ

ke ufɔk Abasi

NAZARENE

ke akpa mbubit owo
(Africa)

MISS Ekrom, a. u.

NDISAŋA IKPAT KIET YE JESUS

EFIK

AKPAN ISO UKPEP NKPO

KE

UFOK ABASI NAZARENE

KE

AKPA MBUBIT GWO

(AFRICA)

Miss Elsom D. U.

NDISAQA IKPAT KIET YE JESUS

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DIVISION OF THE PHYSICAL SCIENCES
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
5780 SOUTH CAMPUS DRIVE
CHICAGO, ILLINOIS 60637

PH.D. THESIS
SUBMITTED TO THE FACULTY OF THE DIVISION OF THE PHYSICAL SCIENCES
IN CANDIDACY FOR THE DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

BY
[Name of Candidate]
CHICAGO, ILLINOIS
[Year]

THESE THESIS PAGES ARE THE PROPERTY OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO
AND ARE LOANED TO YOU BY THE UNIVERSITY OF MICROFILMS
SERIALS ACQUISITION DEPARTMENT
300 NORTH ZEEB RD
ANN ARBOR MI 48106

THIS THESIS IS AVAILABLE ON MICROFILM THROUGH
UNIVERSITY MICROFILMS INTERNATIONAL
SERIALS ACQUISITION DEPARTMENT
300 NORTH ZEEB RD
ANN ARBOR MI 48106

THIS THESIS IS AVAILABLE ON MICROFILM THROUGH
UNIVERSITY MICROFILMS INTERNATIONAL
SERIALS ACQUISITION DEPARTMENT
300 NORTH ZEEB RD
ANN ARBOR MI 48106

THIS THESIS IS AVAILABLE ON MICROFILM THROUGH
UNIVERSITY MICROFILMS INTERNATIONAL
SERIALS ACQUISITION DEPARTMENT
300 NORTH ZEEB RD
ANN ARBOR MI 48106

THIS THESIS IS AVAILABLE ON MICROFILM THROUGH
UNIVERSITY MICROFILMS INTERNATIONAL
SERIALS ACQUISITION DEPARTMENT
300 NORTH ZEEB RD
ANN ARBOR MI 48106

THIS THESIS IS AVAILABLE ON MICROFILM THROUGH
UNIVERSITY MICROFILMS INTERNATIONAL
SERIALS ACQUISITION DEPARTMENT
300 NORTH ZEEB RD
ANN ARBOR MI 48106

EBE ISO IKO

Ntak emi ewetde NWED emi edi ndino Pastor se enye edidade ekpеп mbufa owo ke ikpehe mbon ukpеп nkpo esie. Ebahare mme ukpеп nkpo emi esin ke ikpehe duopeba. Ekeme ndino ukpеп nkpo emi kiet ke urua kiet, mme nte Pastor emekde ndino ediwak ukpеп nkpo ini kiet, man enam ibat urua emuho nte eyomde ekpеп.

Ekikere edi ndinam mme emi enyenede idorenyin ndidi mbio ufok Abasi, idihe ndifok ufok Abasi ikpon ikpon, edi man edujo nkpo ediojo nte edude uwem enyuj enamde utom ufok Abasi oyoho oyoho. Mme nkpo ufok Abasi Nazarene enimde ke kpaniko edu ke nwed emi. Mbio mbio mbuk eset emi ewetde ke Nwed emi kabaja ufok Abasi edi ndinwam mbufa owo ndidiojo NTONON mme akan ukpеп nkpo emi esinede kose ekworode enyuj enimde ke akpaniko ke ufok Abasi Nazarene ye ebuana emi odude ke otu mbon efen emi edide ufok Abasi Christ.

Ewet ke nwed emi ebaja Nsio Nsio edu uwem emi obiojode nkpa ufok Abasi Nazarene ke Africa ke ikerede ibaja edu ukpono Abasi ye nkpa ufok Abasi emi. Nnyin ke ufok Abasi Nazarene ana nte inyene ukpohore ke ererimbot emi. Nnyin inyene nditiene Jesus ikpat kiet inyuj idu uwem ke odudu Spirit Esie. Editiene Christ idihe nte ekpedohode ete enim mbet emi anade ikpukpu, edi edinyene okposoj ndu uwem edikan.

Ke akpatre nwed emi obon edu uwem ndinam utom ono mbon Africa ye ofuri ererimbot. Nwed emi edi ebene mboho ikpo owo ke ufok Abasi Nazarene ke ikpehe Africa. Se ewetde ke nwed emi edi utom ediwak mme owo emi ekenwamde ndisiojo nsat nnyuj nnegere mme ukpеп nkpo idak ufok Abasi Nazarene.

Enyuj mme ndinwam ke Ediwet nwed emi edi: E. H. Litswele, A. Alexander, D. Mathebula ye mbon utom ke ikpehe uwet nwed Nazarene ke Africa emi ada usuj ke otu M. Moyer.

Theodore P. Esselstyn.

THE [unclear] [unclear] [unclear]

[The main body of the document contains extremely faint and illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

MME IBUOT UKPEP NKPO

1. Ufok Abasi Nazarene 1-5
2. Se Nnyin inimde ke akpaniko ibaga Abasi 6-10
3. Owo ye Erinyaga esie 11-15
4. Erinyaga ye Erinam Asana ke ukpoy ye ikpokidem 16-20
5. Edisana Iwed Abasi, Nda Usuj nnyin ke uwem 21-24
6. Mme Nazarene ekori ke mfon Abasi 25-29
7. Nsukenyin nse mme nkpo usuj uwem 30-34
8. Ufok Abasi Mme Anditiene Christ 35-40
9. Mbuk Ufok Abasi Nazarene 41-45
10. Utom Obio Mbubit Owo (Africa Region) 46-50
11. Mme Nazarene Enam Utom Otokit 51-55
12. Obio Mbubit Owo ada ono Christ 56-60

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

Faint, illegible text covering the majority of the page, likely bleed-through from the reverse side of the document.

Board of Interpreters :-

1. Rev. A. U. Etuk — Chairman
2. Pastor Jesse E. Udoh — Secretary/Treasurer
3. Pastor J. E. Enieunam
4. Pastor S. J. Ebong
5. Pastor S. A. Akpan
6. Pastor O. U. Ekong
7. Mr. S. Billy
8. Rev. J. U. Uto

Miss O. U. Ekong

THE HISTORY OF THE

Faint, illegible text covering the majority of the page, appearing to be a list or index of entries.

Vertical text or margin notes on the left side of the page.

Faint text at the bottom of the page, possibly a footer or concluding remarks.

UFOK ABASI NAZARENE
NSO EDI UFOK ABASI NAZARENE?

Ufok Abasi Nazarene edi mme andinim Jesus Christ ke akpaniko emi enyug ebuade oto kiet ndikpono nnyug nnam nkpo nno Abasi man enyug ekabare ebiet Enye.

Ebuana Nka Mbon Nazarene akanare ererimbot ebe akan ikpo obio Ekondo ikie kiet. Ibuot Akwa Ukara Ufok Abasi Nazarene eke ofuri Ekondo odu ke Kansas City, Miss ri ke United States ke America, Ke akwa mbono eke isua 1985 eke bahare mme ikpehe ufok Abasi esin ke itie efut ekot Region emi Africa ekedide kiet ke otu mme mbono oro.

MME ANIE KE EKOT NAZARENE?

Owo kiet kiet emi edukde ufok Abasi Nazarene eyarade ifiok esie ke erinyana ye ediyom Edisana Spirit ndidug ke esit esie nko ebierede ndino unwam ke usug kiet ekededi man ekeme ndida nnam utom ufok Abasi aka iso. Mbon Nazarene ebena Abasi ndidahado nno mmo ke mme idiok nkpo emi mmo enamde

Mmo efiak edem ekpog idiok enyug esin ifik ndinam eti ido. Mmo eyom Edisana Spirit Abasi akara uwem mmo onyug ada mmo usug ndikori ke uwem erinwum eti mfri. Emi oworo ndiyak idem nno Abasi nnyug nyak ekikere nenenen ye uduak Abasi.

NSO EDI MME NSIO NSIO EDU UWEM MBON
NAZARENE ?

Manual ufok Abasi Nazarene (GENERAL RULES) ono mbio iko kabaga edu uwem mbon Nazarene. Mbon Nazarene enyene ndisana idiak nkpo nyak, enam eti oayug enyene akwa ebuana ye ufok Abasi mmo.

Edisana Nwed Abasi Ke Nwed Galatia 5:22 owut mme edu uwem emi nnyin ifiokde nte edi mfri Spirit emi odude ke uwem owo oro edi: ima, idaresit, emem, anyan ime, mfon ido, nti ido, ye mbara kidem, ke nkpo emi etig eyarade se owo edide, se owo anamde ayarade ke se enye edide, Nwed Abasi ke ediwak ini osogo etig owut nte ke nnyin idi ndito ufok. Nwed mbon Philippi 2:1-11 afiak eti nnyin ete ke nnyin ikpenyene "Oruk esit Christ" ke ekikere ndinam nkpo Abasi ye eke adito Ete nnyin.

Jesus ke Idem Esie amafiak eti nnyin ete nnyin inam nkpo ino Enye kini nnyin inamde nkpo ino mmo emi edude ke unanu. (Matthew 25:31-46).

Nnyin ikom Abasi inyuj ikpono Enye ke utom emi nnyin inamde ino Enye kini nnyin idiande ubok oto kiet. Ufok Abasi enyene ndidiana kiet, kpukpru mbon ufok Abasi enyene edidian ubok nnam utom ke ofuri odudu ye ke ofuri esit mmo ndiwam ke edika idem ye edino okuk.

NSO EDI UDON UFOK ABASI NAZARENE?

Nnyin imonim ke akpaniko ite ke Abasi edemere Akwa Eboho Nazarene eke ofuri Ekondo enim ete ekpep akpaniko Nwed Abasi man mme anditiene Christ ekeme enyuj edu eti uwem man ekan odudu idiok nkpo oto odudu Edisana Spirit Abasi emi anamde utom ke esit mmo.

John Wesley okot oruk owo emi "MFON-MA IKOT ABASI" Enye edi mbuk emi adade idorenyin ye ebuana mfon, edinen uyo ye mbok idem edi koro emi adade ebuana owo ke ufot owo kiet kiet ye Abasi. Ebuana emi owut Nnenen ebuana ke Ekpuk, ke mbohido ye obio kpa ye ata mbuotidem.

NTAK EMI NAZARENE ENYENEDE "MANUAL" (NWED UBON NKPO?).

Manual edi nwed emi enimde oto Akwa Esop Ikpo Owo idak idon Abasi Nazarene. Enyene ndiwet obufa Manual ke isua na ama ebe. Ke nwed emi ewet mme mbet ufok Abasi, mb'obio Mbuk Eset nte eketonode Nazarene, se ufok Abasi enimde te akpaniko enyuj enyimedede ye ido ukpono Abasi okoro ye se dak ufok Abasi emi enyenede eno idem esie. Akamba ubak itie te Manual emi esine ubon nkpo nte ekamade ufok Abasi, District, nme ikpehe idak Nazarene ke ekondo. Se eyomde ndida nduk Jtom iko Abasi ye mme mbet eduwem odu do nkpo.

UFOK ABASI NAZARENE ASAJA DIDIE ODU?

Ufok Abasi Nazarene okotonode ke 1908 ke Obio Pilot Point ke TEXAS. Eboho ufok Abasi okoto unyime Nsio Nsio ufok Abasi ke America ekenyimedede ndibuana oto kiet nte mmo emi nyimedede ndikworo Edisana Ido Uwem.

EDISANA AKWA AKAM EDIDEMEDE

Emi akasuanade ke United States ye Great Britain ke ufot Century oyoho efurenaj ama anam ediwak ufok Abasi ekori ke Edisana Nduwem ke Edisana Spirit. Nte isua ebede, uto mboho oro akande efurekiet ema ediana ye ufok Abasi efurekiet ema ediana ye ufok Abasi Nazarene. Mmo emi ekedude ke ufok Abasi Los Angeles, California ekebem iso ekot enyig ufok Abasi emi nte Church of The Nazarene erai Dr. PHENLAS F. BRESEE ekedide akwa ada usuj ete mme Nsio Nsio ufok Abasi ke United States, ke America ye Great Britain enyene uto Udiana emi.

Ke editoro ufok Abasi emi ema ayarade okposoj iflok nditara ke ekondo. Ema enam ikpehe Nka emi kiet edi mme andino uwem ke utom emi ekanade ofuri ererimbot. Ke United States ekpri nsek ufok Abasi emi ama osoj idem okori.

NAZARENE EKPONO ABASI DIDIE?

Mme nsio nsio edu ukpono Abasi ke Nazarene edu ke ofuri Ererimbot. Usem, edu uwem, usine ofoj, Ikwo, enyin ofoj, ido uboj ufok, ubon nkpo itie ye edu ukworiko ekeme ndidi nsio nsio. Kpa ye oro, Ido edinam nkpo ukem ukem ayuj edu nkpo. Edikworo iko Abasi edi ukem ukem. Ke editinj anwana, enim obot ukworiko ke ufot. Nnyin inim ke akpaniko ite se ekworode enyene ndito ke Edisana Nwed Abasi. Se ekworode edi Iko Abasi. Edi Iko Abasi ke enyene ndikpohore nyak. Edi Iko Esie emi ono nnyin item. Utom ukworiko Nazarene edi se ekworode ke kpukpru ebiet. Mmo emum se owo oyomde. Itie uboj akam ana inway ofuri ini nte ebiet emi owo ekemede ndikut edifen ke idiok nkpo ikanamde, mme nte ebiet nnyin ikemede nditij iko ye Abasi kabana se iyomde Enye anam ono nnyin. Editoro Abasi, akam, idara edino ekom ye iko ntiense edi mme akpan edinam ke edu ukpono Abasi Nazarene.

Nnyin inam emi ke edikwo Ikwo Nwed ikwo Gospel ye korosis, nkpo ye editinj iko ntiense ke se utom Abasi ayarade ke uwem nnyin. Ikwo ye iko ntiense edi ata akpan iso ukpono Abasi. Ukpohore odu ke nkpo emi ebede, ndien ediwak ufok Abasi ke ikpehe mbubit owo ekwo ikwo edi ibreke nkpo mbre.

Ido ukpono Abasi ke Nazarene asaga ye edino eno. Nnyin imonim ke akpaniko ite ke se nnyin inyenede enyene Abasi. Nayin idi mme andikpeme inyene Esie. Nayin inyene ndidiogo emi ke edino oyoho ubak duop ke kpukpru se itode inyene nnyin; onyug edide okuk, mme nkpo inwan ekededi. Edino oyoho ubak duop edise ebierede ewet enim ke nwed Abasi. (Leviticus 27, Deuteronomy 12, Malachi 3). Edi ndito Israel ekabare eno oyoho ubak duop (Tithe) enim ke ibet utu ke edinam nte ido ukpono Abasi edide. (Matthew 23:23). Jesus anam anwaga ete ke se nnyin inyenede enyene Abasi idihe nkukure oyoho ubak duop jikpon (Mark 8:34-38, Matthew 25:14-30). Mme okpono Abasi ke ufok Abasi Nazarene enyene nditre ndinam nkpo ndem mmo ndinam mboho idara nkpo idug emi ediwutde ete ke ukpono Christ edi ukpon ukpon nkpo. Nazarene mme kpono Abasi inamke mme nsio nsio edu uwem emi midaha ukpono ino Abasi. Baba nsio nsio ofon efen mme unam idara nkpo idug inamke owo edi edisana. Abasi oyom edinam esit asana. Candle, incense edikogobmbiet Christ, ndinam idara nkpo ndem idihe se idotde ke ntuak ibuo nnyin. Edituak ibuo edi ini ukpono Abasi ke mboho esit kiet, edikpaj uton, nkpe ubok ye edimenere ekom. Ediyak ofuri idem, idihe mbuaha ekikere edi se eyomde ke ntuak ibuo. Okposon mbuaha ekikere ke ntuak ibuo idihe se inwamde utom. Edisana spirit, edi, edi se iyarade iwut ido obuk idem. Ke ndinam anwaga, ke ibio ibio usug eti edinim mboho mbon Nazarene edi ini emi mme andinim ke akpaniko ekponode enyug menere itoro, ima ye ntuak ibuo nnyin nno enye. Mmo emi nminimke ke akpaniko eyarade efok Abasi enyug enyene ndiyom nye, mmo emi enimde ke akpaniko ekabare ebiet enye ofuri usen.

NSO KE UFOK ABASI NAZARENE ENIM KE AKPANIKO?

Ukpep nkpo efut esine ke se Nazarene enimde ke akpaniko. Ke mbet mmo, kpukpru nkpo emi edi se. Iko Nwed Abasi yarade owut, ekeme ndikot mmo nkpo ke nwed UBON JKPO (MANUAL) ufok Abasi Nazarene. Nnyin imenyene ime mbio mbio iko ukpep nkpo emi otukde se nnyin inimde ke akpaniko.

- (1) Nte ke Abasi kiet odu - Abasi Eto Abasi Eyen ye Abasi Edisana Spirit
- (2) Nte ke Akani ye Obufa Nwed Abasi emi edade odudu Edisana Spirit ewet, oyoho ye akpaniko emi anamde mbuotidem ye se idu uwem nte ndito Christ.
- (3) Nte ke owo amana oduk ke ubon idu emi oyohode ye idiok nkpo onyug akaka iso anam idiok.
- (4) Nte ke idorenyin uwem iduho ino anam idiok nkpo, edi enye osop ofuri ofuri.
- (5) Nte ke uwa Jesus Christ enyene ofuri ubon owo, ndien owo ekededi emi akabarade esit onyug obuotde idem ye Obog Jesus enyene utebikpe onyug amana obufa onyug obo erinyaga oworo ke ufin idiok nkpo.
- (6) Nte mme andinim ke akpaniko enyene ndisana ofuri ofuri oto Edisana Spirit, oto ke edimana obufa emi aworode oto ke mbuotidem ke Obog Jesus Christ.
- (7) Nte ke Edisana Spirit edi ntiense ke edimana obufa, nkpo ye edinam mme andinim ke akpaniko esana.
- (8) Nte ke Obog nyin cyetogo nta edi, eyenam mme akpa mme otet nenen akpatre ubiere ikpe eyeda itie.

NSO IDI USUŊ UWEM MBON NAZARENE ?

Owo Nazarene ofok ete ke iko Abasi edi usuŋ uwem. Jesus anata usuŋ uwem anwaga ke iko kiet emi "IMA" "Edike afo mudo mmi afo eyenim mbet mmi". Jesus etig emi ke John 1:15. Ndikop nyo nno Abasi, ndinyene mbuotidem ke inpatiam esk, ufok Abasi, utom emi inamde ino idem nyin, eke akpak nyin ye eke obio nyin oworo oto ke IMA oro ke ido edinam, oworo ete ke mbon Nazarene enyene ndika ederi ofuri ini, ekpup ubog akam ye edikot Edisana Nwed Abasi onyug enyene itie ukpono Abasi ke obio mmo. Mbon Nazarene ekpenyene nkpo ndidi anam akpaniko ke itie utom mmo, ke obio mmo ye ke idut mmo. Mmo ofok ete ke erinyaga edi eno mfon Abasi ndiewara nyin ndidu uwem. Enye itoho ke utom emi mmo enamde, mme itoro ediduk ufok Abasi, mme ediduk mmo.

SE NNYIN INIMDE KE AKPANIKO IBAJA ABASI.

“Owo kiet ekededi emi etienede Abasi enyene ndinim ke akpaniko ete enye odu onyuj ono owo ekeyomde enye utit” (Heb. 11:9)

Ebuana nnyin ye Abasi otogo ke ini inimde enye ke akpaniko. Nnyin imonim ke akpaniko ite ke Abasi odu, onyuj ekere abaja nnyin, ndien nnyin inam isaja ke uto mbustidem oro. Nazarene nnyin ebustidem ye Abasi emi ayarade akpa ukpep nkpo ita emi inimde ke akpaniko ke Manual ndien onyuj enam oro anwaja ke itie ukpep nkpo emi.

NTE NNYIN IMONIM ABASI KIET KE AKPANIKO?

Deuteronomy 6:4,5 odoho ete, “O Israel kop, Oboj Abasi nnyin edi oboj kiet; ndien afo enyene ndima Oboj Abasi fo ke ofuri esit fo ye ke ofuri ukpoj fo ye ke ofuri odudu fo”. Abasi kiet odu. Kpukpru mme abasi efen, se owo okerede ke esit onyuj adade ubok obot, mmo idihe ata Abasi.

NSO IDI IDAHA EMI ABASI ADADE ?

Abasi inyeneke utit. Abasi ikpaha, edi Enye okpon akan, oboj akan, okpon akan nkpo kiet ekededi emi nnyin ifiokde. Absai idihe se ikpekerede ite ke Enye odu ke ererimbot nnyin idunde ikpoj, edi Enye okobot ofuri ererimbot onyuj anam kpukpru nkpo ye mme utom mmo ke ifiok edibot Esie. Se itijde, ada ekikere nnyin ayarade ete ke Abasi idihe se ikutde ye se ubok otukde. Enye onyuj okpon akan ererimbot nnyin.

NSO EBUANA KE ABASI ENYENE YE ERERIMBOT

Abasi edi andibot, utom emi Enye anamde onim mme mbet ke ererimbot enye iyake ererimbot ino mbufiok esie edi ada ukara ke ererimbot nte ekemede ye ifiok Esie. Enye ono owo odudu ndikpeme ererimbot (Genesis 1:28). Abasi ke akaka iso anam utom ke ererimbot emi otode ke mme iko emi nnyin itijde ibaja Enye ndiwut utom Esie. Abasi ama ima. Enye enyene mbom ye nnyin. Ke akama nnyin nte ofonde. Enye ofon ido, Abasi nko onyuj ayat esit kini nnyin inamde idiok nkpa, Enye enepere mmo emi Enye ekpemedede. Enye nko efiba ufap ye mmo emi enyenede Abasi efen, Abasi idihe police emi ekemedede ndimum nnyin.

edi enye edi ufan akpaniko emi ekemede ndinyaga nnyin.

Abasi ikebotke owo koro Enye okoyomdeyom owo. Paul otim anam anwaga ono nnyin ke Ijwed Utom Mme Apostle 17:24-25, ete ke Abasi iyomke ndomo baba nkpo kiet. itiehe nte Enye idihe oyoho Abasi ke ekpesiode nnyin efef. Enye edi oyoho-oyoho ke idem Esie, Abasi okobot koro Enye idide uto owo emi onode-no, amade-ma, odude-du uwem, Enye Idihe andibabiat, edi omum owo akama ke okposon ubok Esie.

ABASI ETIE DIDIE ?

Abasi ayarare owut ete ke Imo idi Edisana. Emi edi ata akpan ido Esie emi owutde ete ke Enye edi akpaniko ke ofuri uwem esie, Enye oyom owo enyene udeme ke edisana edu uwem esie, edi Enye otim odioyo nkuaga usun owo. Se iworode ito edisana edu uwem Esie edi Ima Esie, eti ubierikpe ye mbom Esie, Abasi anam utom Esie man ono nnyin uwem ke ediyak Ima Esie ye akpaniko, unen ikpe ye mbom Esie edidun ke esit nnyin.

JESUS OWUT ABASI NTE ETE NNYIN

✓ Jesus ono oyoho ndise Abasi ke ini enye ekpepde mbet. esie "AKAM OBOH" ke Matthew 6:5. 13. Abasi edi Ete nnyin, ndise emi anam utim anwaga ete ke Abasi ekere abaga nnyin, nko ke enye ada nnyin esin ke ubog esie. Enye edi andikpon nkan okposuk edi oro, enye edi enye emi nnyin ibinode ke ndap nnyin ye mfina nnyin.

ABASI ASAJA DIDIE EDI ITA KE KIET ?

✓ Emi edi se iyanade ifiok owo. Emi edi nkpo eke nnyin mitimke ifiok ofon koro Abasi okponde akan ererimbot emi nnyin idunde kesit. Abasi edi kiet, Enye etig emi ofuri ini (Deuteronomy 6:5). Edi Enye emek ndiyarade idem Esie nte owo ita. Enye edi Ete, Enye ye Edisana Eti Spirit. Nnyin imonim emi ke akpaniko koro Edisana Ijwed Abasi anam anwaga nte ke Jesus edi Abasi. (John 1 ye 17). Ndien nko Edisana Spirit edi Abasi. (Roman 8:1-27, Ephesus 3:14-21). Ke ini Abasi akayarade Enyig Esie ono Moses ke Ijwed Exodus 3 : Enye okodoho ete "Ami Ndi Se Ami Ndide".

NTE JESUS CHRIST EDI ABASI?

Jesus Christ edi odu uwem emi ayarade ~~owut~~ ima Abasi, ukpeme ye mbam. John 1 ayarade Jesus ye andibot onyuj owut Enye nte "Iko akabare edi obuk idem". Enye onyuj owut nnyin utibe nkpo ke idem Jesus. "Enye edi Abasi ndien Enye edi owo". Idihe mmem-mem nkpo ndibahare Jesus ke mbak iba, kiet nte Abasi ye kiet nte owo. Utu ke oro, Enye edi oyoho Abasi ye oyoho owo". Mmi nkpo, nnyin imenyene akwa eriyarade akpaniko emi nnyin mikemeke nditij. Nnyin imodionjo ite ke Christ Abasi oyo mmemidem nnyin, idaha nnyin, ubiak nnyin obiom mme idiok ido nnyin ke idem Esie ye ukut ndutuhg mkpa nnyin.

NSO KE JESUS AKANAM ONO OWO?

Jesus odu uwem, obo ndutuhg onyuj akpa man nnyin inyene uwem, Abasi akabade edi owo, man ekeme ndinam owo asaya ekpere Abasi onyuj abuana ke ime Esie, ono, ye erikpeme uwem John 3:16 edi ke editio nti, eti itie ke Jwed Abasi ekedi man owo emi obuofde idem ye Enye okutiene ebuana ke mkpa edi ekpenyene uwem. Jesus ke odu uwem Esie ye mme-ukpep nkpo Esie ono nnyin unen ke edidu uwem, ima ye akpaniko. Nte Enye odohode ete "Ami ndi Usuj ye Akpaniko ye Uwem, baba owo kiet itieneke Ete ibohoke ke Ami". (John 14:6)

✓ NTE JESUS KE ODU UWEM OSIM MFIN?

Ih, Jesus odudu uwem mfin emi. Enye amakan idiok nkpo ye kpukpru usio isop Esie. Oto ke ntak emi Enye ekeme ndino nnyin erinyaga. Mkpa ikemeke ndibat uwem Jesus. Abasi akanam Enye eset ke mkpa. (Philippi 2:9). Emi edi usuj nte Abasi anamde ut Esie. Ke ini owo ayakde idem esie ofuri ofuri ono Abasi. Enye enyene unen ndida owo nno idem Esie, onyuj anam Enye edi edidij nno ediwak owo.

NSO KE JESUS ANAM ONO NNYIN MFIN?

Jesus ke etie ke ubok nnasia Abasi ananam mkpe ubok ono nnyin. Enye edi Akwa Oku nnyin, etie kpukpru ini ke iso Abasi ke usuj emi Enye ekeme ndinam utom ke ufon idem nnyia kpukpru ini.

NTE EDISANA SPIRIT EDI ABASI ?

Ih, nnyin imokut ite ke Abasi edi ita ke kiet nte Ete, Eyen ye Edisana Spirit. (Rom 8; 1, 27 ye Ephesus 3; 14, 21) owut nnyin ete ke Edisana Spirit nko edi Abasi. Akpaniko emi anyan ndinam anwan nte Edisana Spirit edi Abasi emi anamda utom onyung oduj k'idem mme owo. Jesus Christ etij ono nnyin ete ke ekedi udoy Imo ndifiak ntiene Ete man oto do Edisana Spirit edi. (John 16;7,14). Abasi, Jesus Christ ekedi udoy Esie ke ndisuhore idem Esie ndikabare ndi owo. Ke ntre ikekemeke ndikabare ndi kpukpru owo. Ikanamke Edisana Spirit edi ke uto usung oro. Enye ekeme ndinam utom ke idem owo kiet kiet ke kpukpru ebiet . . . Edisana Spirit ekedi etiene Ikot Christ ke usen Pentecost ndien obufa ebuana ke ufot Abasi ye owo amana.

Ndien ke esit obufa ebuana emi edi ufok Abasi, ke akani Edisana nwed Abasi, nnyin ikut ite ke Abasi ekebege ufok Abasi emen onim ke ufot ikot esie ediwet nwed ke ndinim ebiet ukpono esie ke ufot mme ikot esie emi Apostle Paul ye eke John ewut nnyin idioyo ebuana Edisana Spirit ke esit andinim ke akpaniko. (1 Corinth 3;16, John 14:16).

NSO EDI UTOM EDISANA SPIRIT ?

Edisana Spirit edi Abasi emi anamde utom ke otu idem mme owo, enye anam utom ke uwem nnyin man obioyode idiok nkpo onyung ono nnyin udoy ndikabade esit kini ikabade esit edi spirit oduk nnyin ke idem ye erifen idiok nkpo onyung ada iyip Christ eyet uwem nnyin asana. Edisana Spirit ada nnyin usung onyung enegere nnyin. Enye onuk nnyin ndiyak idem nnyin ofuri ofuri nno Abasi, nnyin imayak uwem nnyin, ino Abasi edi spirit onyime ndinam nnyin yet esine esit-idem nnyin asana ke iyip Christ onyung oyoho idem nnyin ye odudu Abasi. Edisaua Spirit ke ntre anwam nnyin ndidu uwem erikan nte owo Christ ke usen ke usen. Enye enegere nnyin ke ini nnyin iyomde ndidue onyung ada nnyin usung akpaniko. Enye anwam nnyin ndimum Spirit nsuhoridem nkama ke idem nnyin man ikeme ndinegere ndidue nnyin inyung idu uwem eke ananade nkoi nnam idiok nkpo.

EDISANA SPIRIT ANAM DIDIE UTOM KE UWEM MMI?

Nnyin ime kpep ite ke Edisana Spirit edi ke ini nnyin ima ibem iso ibo erinya onyung onuk nnyin ndikabare esit Emi edi edibo mfon Abasi, nnyin imokut ite ke enye ada iyip Christ eyet uwem nnyin onyung ono nnyin ndaha nno ke mme ifiok nkpo nnyin. Nnyin ikot emi erinya ukpog. Nnyin imokut nkpo ite ke enye edidug ke esit nnyin ke ini nnyin iya' de idem nnyin ofuri ofuri ino enye. Nnyin ikot emi edinam asana, ke ini inamde ofuri nkpo emi, edisana spirit anam awak akan emi ono nnyin. Edisana Spirit anam nnyin idi oyoho ntiense ino Christ. Jesus odoho mbet Esie ebet ke Jerusalem tutu edisana spirit edidoro mmo ke idem, ke ini nnyin imayak uwem nnyin ino Abasi, ndien edisana spirit edidug ke uwem nnyin do nnyin idi nti ntiense. Do ke uwem nnyin ke idem mmo ekpuhore ndien enye ono nnyin ifiok ye odudu nditij mbaga enye. (Domo se ewetde ke Matthew 4:1,10, Luke 2:26;12:12, Utom MMe Apostle 5:32, 13:4, 16:6).

Edisana Spirit nkpo ada mme eno osok nnyin. Mme eno esie emi anwam nnyin ndinam mme nkpo oro eyomde ke ufok Abasi. Enye anam ndusuk owo ekabade edi mme okwariko, ndusuk edi mme prophet, usuk edi mme Apostle, ndusuk mme andikpep. Enye ono nnyin ifiok, anam nkpo anwaga nnyin, ono odudu utij ako ye ediwak nkpo efen oto ifiok esie ye nte enye emekde ndinam ye nnyin ke abaga mbaba ufok Abasi (1 Cor. 7:7, 12:4 ff)

Nkpon nkan eno emi enye onode nnyin edi eno nsi nsi uwem ye Ima Abasi (Rome 6:23; I Corinth 13). Andifon nkan eno edi Edisana Spirit onwum mfri ke uwem nnyin. Mfri emi edi Ima, Idarecit, Emem, A yan Ime, Mfon Ido, Eti Ido Mbuotidem Nsuhoridem ye Mfara k'idem (Galatia 5, 22:23).

Edisana Spirit ono mme eno nte enye amade, edi nkori mfri spirit ke uwem owo edi ata uwut nkpo nte ke spirit odug owo oro ke idem.

OWO YE ERINYAJA ESIE. DIDIE KE NNYIN IFIOK OWO?

“Jkpo mbuotidem ita” etij jkpo abaja owo ye ufen idiok jkpo mme jkpo emi edi oyoho ition, oyoho itiokiet ye oyoho itiaba, nnyin iyom ndidomo edinim ke akpaniko ke ibuot gwed emi.

✓ NTE OWO EDI SE ABASI OBOTDE?

Nnyin imenim ke akpaniko ite ke Abasi okobot owo ke mbiet esie. Ediwak owo ke mfin emi etij anwanwa ete ke owo edi unam emi efioke jkpo ekan. Emi anam ifioke eruk owo ye jkpo efen emi Abasi obotde, emi owut ete ke kpukpru ndudue ye idiok jkpo emi owo anamde oto ke ntak unana edifioke. Uto iko emi ifonke ikem. Owo Abasi enyene akamba ifioke ete ke owo edi mbiet Abasi. Owo edi owo, emi Abasi obotde ke mbiet Esie. Enye anam owo ofon, ke ukem ini oro anam owo odiogo ke idiok erinam edi idiok jkpo.

Abasi odoho ete ke onye ama okobot Eren ye Anwan, “Ofon eti eti” (Genesis 1:31) Emi oworo ete kpukpru ndido idem owo emi Abasi obotde, idem esie, ekikere esie, udog esie, odudu esie ye spirit esie okodoho ete “Ofon” oto Abasi.

Abasi okobot owo ke “Mbiet Esie” emi oworode ete ke owo enyene ebuana ke edu uwem Abasi. Emi ekedi udog andibot emi edide Abasi. Owo edi enye emi ekemede ndinam jkpo nte andibot enye. Enyene ndidu uwem emi oyohode ye udog Abasi. Emi edi ntak emi owo edide ukpok ke enye misagake ikpere Abasi.

NTE OWO EMI EBOTDEBOT OBOHO?

Owo edi se ekebotdebot. Utom edibot owo enyene mme idaha, ke ntre owo inyeneke unen idaha. Kpa ye oro Abasi ono owo ukeme edimek, emi idihe nsa edi edi akpaniko. Ukeme odu ndimek ke otu jkpo iba mme akpan akpan mbumek. Ndusuk mbumek emi ekeme ndidi idiok jkpo, ndusuk edi eti. Edi mbumek idiok jkpo ke itie eti edi idiok jkpo.

Owo ekeme ndimek ndinam emi mme ndinam idiok. Abasi edi ofuri oduda onyuj ofioke kpukpru jkpo. Enye inyeneke

memidem emi owo ekemede ndinyaga enye, enye enyene unen ndikara kpukpru nkpo emi enye ayakde utu mbumek emi ono owo. Abasi amamek ndinam owo okori ke edu uwem owo ke ndiyak utu mbumek emi nno. Abasi oyom kpukpru owo efon ema. Idihe ndifon koro mmo ebogde akam.

Unen ndimek eti mme idiok edi ukot ukpew nkpo Wesleyan. Akpan nkpo, edi owo ndiyom usun nkut nte ke imo inyene ndidi enye emi okopde onyun anamde item. Enye enyene ukeme ndikori ke usun nte Abasi okobotde enye, enye ekeme ndikabare ndi 'anam eti' mme "anam idiok" Oyo ibe owo ekeme ndiyom usun nte erinam esie ekpenyene mbak kini iso. Mme Prophet emi eketode Israel ema ekworo akpaniko emi. Mmo edoho ndito Israel ete edieke mmo edikpogde idiok nkpo mmo, ini iso eyenyene ukpuhore ye mmo. Edieke edimek emi mikpedihe akpaniko, edikpog idiok nkpo ekpedi nkpo but.

NTE OWO EDI ANAM IDIOK NKPO?

Ih, ke me mbupke-bup, edi anam idiok nkpo. Edi akpaniko ete ke ema ebote owo efon edi ke mfin emi enyene akamba idiok erinam ke idem owo. Mfina emi otogo ke akpa owo, ndien kpukpru owo otogode kemi emek ndinam nkpo emi ayatde Abasi esit.

Edinam emi amabiat uwem owo akande oro emasibe ebuana usan Abasi ye owo ema efep. Uwut nkpo ekeme ndinwam ke ebiet emi. Ema ebote ata ediye motor, ke oyo ukpono enye ama osogidem, akan nte enye edi nkpo inemesit ono andibote enye. Andibote enye amabote wheel motor oro ofon, ekom onyun enyene ntak. Edi motor oro amaenyene udog ndiworo, nyun gwat ke idem esie ikpog, ekem enye okodu onyun abiara. Enye odu mbiara uwem sia enye mikenyleneke andiwat. Motor emi eyom nkpo ita edieke enye oyomde ndifiak nduwem nyun nnam uduak andibote enye. Akpa enyene ndida enye nka ebiet emi esidogde motor man ekenegere idem motor oro.

Oyo ibe enyene ndino andiwet emi edinamde utog andibote enye nte ofonde. Oyo ita enyene ndikpeme enye ye mme aran esie onyun anam enye asaga nte mme motor efen edide.

Mbuk emi ono uwut nkpo ke idem owo. Ema ebote owo ofon ke kpukpru usun. Akana nte Abasi aka ke otu owo man okowut owo uwem esie ye uduak esie. Owo emek ndinam nkpo esie ikpog onyun otog ekikere Abasi oduok, anam idiok, idaha emi owo ikemeke ndiduk eti usun mme ndibo nyuha ke uwem emi.

Jesus Christ ekedi man osio owo efep ke idiok itie emi. Akpa nkpo Enye oyom ndinwam nayin nyug nyaga nnyin. Emi edi se cross oworo edidahado nno ke mme idiok nkpo ye owo ndidu edinen uwem. Jesus odoho kpukpru mbet esie ete enwam ke utom ufak emi oro anam enye odohode kpukpru mbet esie ete emen cross mbufo etiene mi (Mark 8:34) Oyoho nkpo iba Jesus oyom edisana spirit oduj ke idem nayin, onyug, ada nnyin usug eti uwem. Emi anam nnyin isogo inwana ekog erinam asana. Abasi eyetogo ntak ada ubog. Jesus oyom Christian esogo emum nkori uduot Abasi ekama. Oto ke uwem edisana spirit emi okoride ke mfon, edide akpan nkpo ke uwem owo Abasi. Enyene ndidu uwem emi cyohode ye edibog akam ye edikot nwed Abasi ye edika iko Abasi emi ebuade ye mme ikot Abasi.

✓ NSO KE IDIOK NKPỌ ANAM YE UBỌHỌ EMI OWO ENYENEDE?

Nkpo iba ana nte itij mmi. Akpa nkpo, akpa owo emek ndinam se minenke. Emi oworo ete ke odudu edinam eti amakpa ke idem esie ye mme mmo emi etienede enye ke edem Mikpidighe mfon Obog nyin Jesus Christ ikpi ligh mem mam nkpo owo ndomo kiet ndimek se inende. Nayin imenim ke akpaniko ite ke Jesus anam mfon emi osim kpukpru owo, oyoho iba, ukeme erimek odu ye nnyin ke ofri eyo uwem nnyin. Ini ekededi, onyug edide ini eke owo amakoba erinyaga enyug enam enye asana, owo ekeme nte Adam, emek ndinam se minenke. Edieke owo emekde se minenke idaha oro enye edi anam idiok nkpo mibohoke enye akabare esit midihe ntre enye odu ke nsi nsi nsobo.

NSO IDI IDIOK NKPỌ ?

Usug idisk iba oda. Kiet; mme nkpo emi owo anamde kini enye ofiakde ete erinam emi inenke, oyoho iba, se nayin ikotde idisk nkpo emana. Idisk nkpo oduk ke ererimbot oto ke ntut utog Adam ye Eve. Erinam idisk nkpo emi ibiatke mmọ ikpog edi abiat ofuri ererimbot. Mkpa esin akamba ubahare emi owo akadianare ye Abasi akabare oduj ke idem owo. Nte iboro, kpukpru emana ekabare edi idisk emana, ebuana ye uwem eke mfonke, edianare ekpog Abasi. Mikpedihe mfon Jesus Christ unwam ikpeduhe.

Emi iwutke ite ke kpukpru owo ediook nte mmo ekernede, edi mmo ikemoke ndinam nkpo eke enemde Abasi esit. Owut ete ke mm^o eycm ndahado nno ke erinam nuno nayuy nkpuho esit mmo edi-ke ekernede ndisio uwem idiok nkpo mfep ke idem mmo (Gen 6:5:2:3)

DIDIE KE ESIO IDIOK NKPO KE UWEM NNYIN?

Jesus esio idiok nkpo ke uwem nnyin ke Iyip esie, anam nkpo iba odu. Akpa nkpo enye eyet uwem erinam idiok nkpo efep.

Odog ndahado nno esok nnyin, anam nnyin itogo ntak isaja ye Abasi. Oyoho iba, iyip esie eyet idiok nkpo emana nnyin otogo ntak osogo ebuana nnyin ye Abasi. Men edisana Spirit ada nnyin usuy uwem koro Abasi odugde ke esit owo. Ke oyoho ibuot gwed efen nnyin iyenam nkpo ukpuhore ke utom edisana spirit ke ndinaga owo ye utom erinam owo asana. Edisio idiok nkpo idighe gkukure usuy emi anyagade onyuy anarade owo asana, Mme ifiook owut erikpuhore owo uduot man edi ubon Abasi, ye owo efen ye eke idem nnyin.

NTE IDIOK NKPO EKEME NDIFI AK NDUK KE UWEM OWO EMI ENIMDE ABASI KE AKPANIKO.

Ema ebote Adam ofon ama. Enye onyuy edi ubon Abasi. Edi enye anam idiok kini edomode enye. Owo ndomo kiet iduhe emi okponode Abasi ke ata anyan ini, mme uto idaha ke esit ufok Abasi emi etrede ndinam idiok. Kpukpru nnyin imekeme ndiduo nduk idomo inyuy imek se minenke. Edieke nnyin imekde se idiok de, ana nnyin ikabare esit ikpo erinam idiok nkpo. Edi akpan nkpo nnyin nditi ete ke Abasi ikebinke nnyin ke ubon Esie. Enye ada nnyin nte ubon esie. Enye enyene udog ono ubon eke enamde idiok ndikabare esit ntiene Enye. Edieke nnyin ikade iso ke usuy idiok inyuy itrede ndikabare Esit ke mme idiok nkpo ana nte edianare nnyin ekpo Abasi. (Ezekiel 18:24, Luke 8: 13, Galatia 5:4, 2 Peter 3:17) Idighe se owo oduo okpo mfon Abasi. Jude anam nnyin iti kini enye obogde akam, ayakde nnyin ono Jesus emi ekemede "ndikpeme nnyin mbak nnyin ikuduo" ((Jude 24.)

NSO KE ERINYAJA EKEME NDINAM KE HEAVEN YE HELL ?

Oyoho erinyaja anam akamba ukpuhore ke uwem mmi idahaemi Enye anam ndi owo emi nkemedede ndinyene se nnode. Nkabare ndi owo emi miduhe aba ke idak ibet. Mekeme ndidu uwem nsajidem ke idem mmi, ye iso owo efen ye ke iso Abasi. Emi edi akamba ukpuhore.

Jesus ikekabakere idi owo man anam uwem mi ofon ke ererimbot emi. Enye ekenyene mbubehe abaja nsi nsi uwem emi enye oyomde, ndibuana ye kpukpru nnyin kiet-kiet. Uwem ikureke ke emi. Nsi nsi ebiet odu, nsi nsi ebiet emi ke kpukpru owo edu kini mmo ekpade, mmo edu ye Abasi mme ekpode Abasi. Edieke nnyin ikabarede esit iyip Jesus onyug anyaga nnyin onyug ukpuhore uwem nnyin, do nnyin iyedu ke nsi nsi ebiet ye Abasi. Midighe ntre nnyin ididuhe ke nsi-nsi ebiet ye Abasi.

Ke gwed nte eriyarare John Mbon Abasi anam nnyin ikut mfon-mma uwem emi nnyin idinyenede ebuana ye Abasi ke nsi-nsi. Ewet gwed emi ama enyene nkukut Heaven. Ediye ebiet emi ke nnyin ididug ye Enye. Ndusuk ini, Abasi amayom ndiwut idem Esie ke ererimbot emi, nnyin ifioke ite ke nnyin imenyene ebuana ke Heaven, koro Heaven edide ebiet idug Abasi.

Ke ndusuk uwut nkpo efen mme anam utom Abasi ama ewut nnyin ndise nkpo ndik, UFEN, BUT, Andidiok ye mbiara utom esie emi asagade ye nsi-nsi ubahare emi edade nsan nsan ye Abasi. Emi edi Hell. Hell edi ebiet emi enimde ebege satan ye mme angels esie. Inimke ino owo Ibohoke mmo emi mikponke idem mmo ke idiok erinam, ediduk ke Hell Abasi anwana akan Satan, ada Idem esie ebere usug ono nnyin man nnyin iboho ke nsi-nsi ndutuhio idiok nkpo emi.

ERINYAŃA YE ERINAM ASANA.
MME UKPŃ MBUOTIDEM.

Ibuot Iwedi emi anam anwan̄a se ekotde "UkpŃ Mbuotidem" Iwedi Numbers ibuot itiaita, usukiet ye duop. Mme ukpŃ emi asana ye erikabare esit, erinyan̄a ye erinam asana.

NSO IDI ERINYAŃA YE ERINAM ASANA?

Iko emi "Erinyan̄a" oworo erifak owo nsio ke ufen idiok ido. Iko emi "Erinam asana" oworo ndinam owo asana ikpohidem ye ukpŃ. Iko iba emi enam mmo ke usem mme Christian; ke oyoh̄o ifiok "ERINYAŃA" obuaha ye kpu-kpuru ukpŃ emi otibede kini efakde owo esio ke ufen idiok ido esie. Emi otŃŃ ye utom Abasi emi ebeŃede idem ndinyan̄a owo nto Christ. OwŃŃore edem ke utom satan. Ndusuk ini usun̄ efen odu ndinam anwan̄a owo, ntŃŃŃ erinyan̄a etiŃ aban̄a erikabare esit ye eridahado nno, oyoh̄o erinyan̄a etiŃ aban̄a owo ndibo Edisana Spirit ke uwem esie. Akpatre erinyan̄a oworo owo ndika ke Heaven.

Iko emi Erinyan̄a edi ukem nte eridahade nno ke mme idiok ukpŃ. Nnyin ikot emi akpa utom mfon. Ediwak iko odu ke ifiok emi, enye emi etiŃ aban̄a ukpuhore ukpŃ ke ndinyene ifiok. Inyene edinam emi kiet kiet.

Iko emi "Erinam asana" enyene akamba usun̄ se oworode. Okpon akan erinyan̄a koro erinam asana aban̄a owo ndisana nyun̄ nsana ofri ofri kini erinyan̄a aban̄ade ndifak owo nsio ke ufen idiok erinam. Ke isan̄ nnyin ye Abasi imenyene ifiok erinam asana ye utom erifak. Emi anam ntak iko emi. "NtŃŃŃ erinam asana" edi ukem ke ifiok ete ke edi ntak ererimbot ndi la itie kini ema ekenyan̄a owo. ("Ndahado nno".) Ediwak enwana ndidu ke Nazarene, iko emi etiŃ kini owo enyenede edisana esit. Ndusuk ini nnyin ikot emi "Oyoh̄o erinam asana"

man ibahare enye isio ke "Ntogo Erinam asana". Ediwak iko odu ndinam owo enyene nsio nsio iflok abaja emi.

EKEME NDINYAJA ANIE NYUJ NNAM ASANA?

Nwed Abasi odoho nayin ete owo ekeledi eke enimde Jesus ke akpaniko, enyaja enye onyuj enam enye asana. Abasi emek emi ono nnyin. Nnyin imekeme ndimek edinim ke akpaniko man enyaja nayin. Nnyin inyeneke ndikpe okuk mme inam akamba utom man ibo erinyaja emi. Nayin ke akpaniko inyuj ikop uyo Jesus Christ, ndinim ke akpaniko ye nkop uyo etie nte okuk kiet emi enyenede nkan iba. (1 John, Matthew 11:28, John 1:9; 3:17 Romani :20-21 ; 2:14-15. Titus 2:11 ; 2 Peter 3:9)

NTE MFON KPUKPRU NNYIN NDIKABARE ESIT?

Erikabare esit edi akpan nkpõ emi eyomde eto owo ete eyõnde nditiene Abasi. Erikabare esit oworo nditua mkpõfiok ke mme idiok nkpõ emi : mi nkanamde, ndinyuj mfiok ndudue mi nayuj mkpõj mmo mfiak ntiene Abasi. Spirit Abasi anam mfiok jitie mi, owut mi usuj onyuj anam mi nkabare esit. Ke mfon ebemde iso ono erinyaja edieke nnyin isiade mfon emi nnyin idikemede ndibo erinyaja emi enye onwajode.

NSANA NYAK : Edikabare esit oworo ndikut unen ke idiok emi nnyin ikenamde. Iko emi, nsana nyak/ndikpõj se midotke edi akpan nkpõ ke ebiet emi. Emi oworo ete, edieke anade ke odudu mi ke ndiwut unen ke se ededi emi nkenamde ke ntre ana nte nnam se inerde. Edieke nsinde anwanwa oro oworo ete ke nyom ndika iso ke mufri idiok ido mmi. Zacchaeus, kini ebinede Christ, idaha oro enye ofiori ete mekpõj se ikenyenede owo nno andinyene, enye okpõj se okoyipde utim ikanaj ono andinyene. Emi owut udog emi enye afiakde etiene Abasi, (Luke 19:18) ke iboro Jesus oboro enye ete erinyaja odu ke ufok fo.

NSO IDI MFON ABASI ?

Mfon Abasi edi uduak Esie ndidu nte owo nyuj nwam nnyin okposuk edi mme mfiua emi awakde ndisim nnyin oto ke ndudue nnyin. Nte ukem iko Nwed Abasi odohode ete, mfon edi mbom ye Ima eke midikureke. Mfon Abasi osim kpukpru ubon nnyin. Ntogo Mfon edi Abasi anyan ubok ndinyaja nnyin kini isuk idide mme anam idiok nkpõ.

AKPA UTOM MFON

Edi iflok emi inyenede ito ke ndahado eno nnyin ke mme idiok nkpõ emi nnyin inamde onyuj eda nnyin esin ke ubon Abasi.

UDIANA UTOM MFON

Edi iflok eriam uduak nnyin ye Abasi asaga ye uyoho edi-
sana Spirit. **NDIKORI KE MFON** edi nkori emi adade itio ke
uwem owo emi asagade ye Abasi. Emi etogo kini iyakde idem
ino ke ntogo nfon onyug aka iso tutu osim usen emi idikpogde
uwem emi. Se oyomde edi ndikop uyo nno Ediana Spirit.

NTAK EMI INYENEDE MME UKEM IKO KE AKPA UTOM MFON?

Kiet ke otu mme iko emi odude ke Akpa utom mfon anwam
nnyin ndiflok ukpuhore akpaniko kabaga iflok emi.

ERINYANJA anam anwaga nnyin ete, ke edi ndinam nnyin iboho
ufen idiok ido nnyin.

ERIFAK anam anwaga nnyin ete ke nnyin ikemeke ndifak idem
nnyin nsio, edi oyom Jesus edisio nnyin mfep ke idiok edu ye
idisk erinam.

ERIFIAK MMANA anam anwaga ete, ke erinyaga edi nte onode
owo ata obufa uwem.

ERISSET IKPE anam nnyin iflok ite ke Jesus efen ono nnyin ke
ndudue emi edide eke nnyin ye ufen eke nnyin idotde.

EDITOHO NTAK NDU UWEM.

Enam nnyin iflok ite ke obufa uwem odu ke esit nnyin ke
adaga ini edaharedo eno nnyin.

NBA NYENE anam anwaga ete ke Abasi ada nnyin nte ubak
ubon Esie. Nnyin kabare inyene udeme ye Jesus Christ, Enye
onyug ebere idem ndida ido eduwem ekpuk Esie ye nnyin. Edi
ediye nkpo ndiyara ntogo ima Abasi anyenede ye nnyin.

NTAK EDIWAK IKO ODUDE KE UDIANA UTOM MFON?

Udiana utom mfon abuwaha ye odiwak ukpuhore nkpo ke
uwem nnyin. Ke ntre ediwak iko onyug odu ndinam anwaga
owo. Edinam asana akabare edi mbuat iko ke Ufok Abasi
Nazarene. Abasi osogo owuk ndito Esie ndisana man etiene

enyene ebuana edisana uwem Esie (Leviticus 11:44, 1 Peter 1:16)
Nnyin inyene ndikot mmo emi ndisana Christian koro emi anam
nnyin ifiok ete, ke edisana okoto ke Christ, idihe nkpo emi otode
idem nnyin oworo.

ERINAM ASANA edi ndusuk nte akamba iko emi idade inyene
ifiok. Enye anam owo ofiok ukpuhoro uwem owo edude ke Edi-
sana Spirit. Enye anam enye emi mifonkke ye enye emi edehede
asana.

MFONMMA CHRISTIAN

Edi iko emi John Wesley amade akan. Ijwed Abasi odoho
kpukpru ini ete yak ndito Abasi efon ema. (Philippians 3:15, Heb.
13:21, 1 Peter 5:10, 1 John 4:17). Ke akpaniko ekperedem iko
emi onw unwana edidu Jesus Christ emi anamde anwaga owo
ndikut unana mfon-mma owo kiet kiet. Emi anam nnyin inana
ndogesit ke iko emi. Kpa ye oro edi akpan nkpo Enye ndinam
anwaga nnyin ete ke udog Abasi edi ndinam nnyin ifon ima.
Wesley owut ifiok mme Christian ke ndinam nnyin iti ete ke emi
iworoke mfon mma, edi kedi ndinyene mfon-mma ke esit ye ke ido
mfon-mma Ima.

ATA EDISANA ESIT owut nnyin ete, ke Spirit Abasi anam
utom ke esit man okpuho edu uwem nnyin

ONYONYO EDIDIOTI edi iko emi anamde owo odigbo ete ke
uboho odudu idiok nkpo emi Abasi onode ke mfon Esie idige ke
eridahado nno ye erinyene obufa uwem. Edi ebo edidioti emi oto
ke emi nnyin iyakde iyip Esie eyet nnyin idiok nkpo emana.
Nwa idem ye Nyak Idem Nno edi iko emi anamde nnyin ifiok
ofuri utom Abasi emi nnyin inamde ke uwem nnyin.

Mmo enam emi man mmo emi enimde Abasi ke akpaniko
enyene ndiyak uduak mmo edi uduak Abasi man enyene ifiok
ndidi obukidem kiet ye Abasi. Paul Apostle ekekot iko emi
"Mkpa uboho (1 Corinth 15:31, Philip 1:21, Galatia 2:20, 5:54,
Rome 6:6) Christ etij iko ntiense emi Enye odohode ete, kuyak
edi nte Ami nyimede yak edi nte Afo onyimede.

UDUOK MMỌH EDISANA SPIRIT anam anwapa eto Edisana Spirit anam ofuri ofuri utom mfon onyug oduj ke idem nnyin ke ofuri uwem nnyin. Nnyin idoho ndien ite "Imeyoho ye Edisana Spirit" Abasi ekeme ndion ndinam utom ye mfon ofen oto ke uwem nnyin onyug ekeme ndinam utom ke uwem nnyin man ekpuho nnyin esin ke uduot owo emi Enye oyomde nnyin idi.

NSO IDI NDIEN OYOHỌ EDINAM ASANA ?

Oyoho edinam asana edi utom emi Abasi anamde ke adaga emi Enye okutde se owo emi onimde Abasi ke akpaniko an mde. Edisana Spirit eyet emana idiok nkpo ke uwem Christian efep, onyug oduj ke esit esie. Ima Abasi ada ukara ke esit esie. Unyime Abasi akabare edi uduj uwem oro. Emem ye oyoho nduk akabare osu oto ke nka iso ebuana ye Abasi. Ndiyene Edisana Spirit oworo ete, ke odudu ndidu uwem nte Abasi oyomde nnyin idu odu, ye odudu ndinam ofuri uduak Abasi. Emi edi odudu uwem ye erinam utom idige odudu nwutidem

DIDIE KE NNYIN IFIOK ITIE MFON ABASI KE IDEM NNYIN ?

Spirit Abasi ye Spirit nnyin edi ntiense ke mfon Abasi emi nnyin idude. (Rome 8:16) Enye akama nen-nen ntiense ke esit nnyin, Ijed Abasi ye ndito Ete ke Christ aawam nnyin ndifioke nte ke nnyin imenyene erinyaga ye erinam asana.

NTE ODU NKPO NDIK SPIRIT KE IDEM OWO EMI ENAMDE ENYE ASANA ?

Erinam asana inamke owo edi andikpon nkan. Enye ekeme ndiduk ke idomo, onyug ekeme ndinam idiok nkpo. Inamke owo ete ndinam ndudue. Edieke owo anamde ndudue, ekeme ndinam enye enen. Edieke etrede ndiwut owo ndudue esie, edi idiok nkpo. Ke anyan ini Prophet Micah amakworo se Abasi oyomde oto owo (Micah 6:8) Enye edi iko ita emi kpukpru mmo edide akpan nkpo. "Naam se inende" "Mma Ima Abasi" "Nnyug sanga ke nsukidem ye Abasi". Nduhore idem edi idioho onw enye emi asagade ye Abasi.

**NWED ABASI, ADA USUJ KE UWEM NNYIN
NSO IDI IJWED ABASI ?**

Ijwed Abasi edi ijwed emi ayarade uduak Abasi ke abaga eninyaga nnyina. Enye edi ntogo ke erikpep mbaga ifioke Abasi ye edu uwem. (Article of faith) IV

NTE BIBLE EDI EDISANA ?

Bible edi ijwed emi ofonde, Edisana Ijwed Abasi. Enye etig abaga ebuana Abasi ye mme owo, Edisana Spirit ekedi nda usuj ke ediwet.

NTE BIBLE EDI IJWED IKARI ?

Ijwed Abasi idighe ijwed ikari. Abasi inamke ikpo ke ikari. Edikot mme udim iko ke Ijwed Abasi inyikke Abasi ndinam se idide udog owo. Abasi ikpog-ikpog ebiete se enye oyomde ndinam Bible emi edude ke ufok inamke ufok oro edi edisana. Ndimen Bible nkama inamke owo edi edisana. Bible ndidu ke ubet unim ikpo inamke ubet oro edi edisana. Nlituk Bible kini owo osude-nsu inamke owo odog. Enye idighe ijwed ikari.

NTE IJWED ABASI EDI IJWED OWO ?

Bible edi ijwed owo. Edi ijwed emi mme owo ekewetde. Usuj nte mme andiwet ewetde anwaga eti eti. Edu eseme ye mme ikwo, mme mbuk, mme ikpo mbet, ye mme ediom Abasi ye owo. Mme akpan ijwed edu mbuk eset, ukwofoko, mme ijwed emi ewetde, ikkut, mme nke, ukpep ikpo ye mme ekese eken kiet kiet ke idem ijwed emi edi se ibanade owo. Ukem uto edu uwem ke BIBLE ke inyene ke Jesus. Enye asana ofuri ofuri onyuj edi owo ofuri ofuri.

NNYIN IKESADA DIDIE INYENE BIBLE ?

Ekwet BIBLE ke ikpo nte isua ikie edip (2000 years) ama ekeba. Odog owo ndifioke ikay emi edide ara akani BIBLE ke idem esie etig ekpri abaga ini, ebiet ye enye emi ekewetde. Moses ekesine ke otu mme andiwet onyuj etig se mme akpa ekewetde. Ediwak mme ikpehe itie ijwed emi ekenim mmo ke mme nsio nsio ebiet ke Isreal ye Judah. Akpa ijwed emi ekewetde esin ke BIBLE emi edionode nte odudu andikpon nkan ye mme Oku edi ke Udiana Ndidem 22. Edidem Josiah ekekpan utog ke iko Abasi emi eke- kutde ke ijwed ediom kini ekedogde itie ukpono Abasi.

Ekebaha akani Testament ke ikpehe ita. Akpa ekediogo enye nte nwed ition emi "Moses" ekewetde mme mbet Abasi. Emi eketibe kini Israel ekedude ke ntaṅ mfep. Oyoṅo ikpehe iṅa ke akani Testament emi ekediogo nte iko emi otode Abasi, ekebo ubok nwed emi mme Oku Abasi ekewetde. (Nnyin ikot ediwak nwed emi nwed mbuk) (History). Nda usun iko emi enamde edioṅo mme nwed emi edi nte ewetde, "Oboṅ odoho ete". Ke mme usen Jesus, ekot mme nwed emi mme Oku (Prophets). Oyoṅo ita nte akpatre, ekedi ubok-nwed mbio Ikwo (PSALMS). Akadiana ye mme mbuk, Ikwo ye mme nke kpukpru ikekemke ibohoke ke isua ata ama ekebe kini Christ ama akakpa. Akani Testament emi ekewetde ekenim mmo ke Egypt, Babylonia ye Jerusalem. Enye emi ekenimde ke Jerusalem ama osop kini mbon Rome ekebiatde ebiet ukpono Abasi. Enye emi ekenimde ke Babylon akabare edi akani nwed Abasi (Old Testament). Eke Egypt emi ekewetde "Septuagin", ekekabare esin ke usem mbon Greek ye mme andikpono Abasi emi ekedude ke akpa ekewak ndikama nwed emi okposuk edi nte ediwak nwed efen ama akadianade. Ufok Abasi Roman Catholic ke ekekama "Septuagin" (Old Testament). Emi edi ntak ukpuhore odude ke Catholic ye mbio Protestant ekamade.

OBUFA TESTAMENT owo ikadaha anyan ini ndiwet. Ekeda isua ikie (100 years) ndiwet ke Christ ama akakpa. Ke nkpo nte isua ikie inag ke Christ ama akakpa ufok Abasi ema ebire ewe nwed esine ke Obufa Ediomomo (New Testament) Obufa Testament esine mme eti mbuk (Gospel) emi abanade Jesus, mme nwed emi ewetde, mme mbuk eset emi abanade ufok Abasi ye mme nkukut.

AMI MMEK DIDIE NDIKABARA NWED ABASI ?

Erikabare nwed Abasi emi nka Uwet Bible (Bible Society) ekabare, odomo ofuri ukeme ndidi ata nnen-nnen. Ke iko mbakara, ediwak owo ekw nti utom emi mme andikabare nwed Abasi ekenimde ke "King James Version" ke isua (1611) k'em, iko mbakara mmo oworo ekpoṅ mmo ini emi. Mme mmo emi ekade iso ndifon edi Revised Standard Version eke (1952) New American Standard Bible (1960) ye New International Version (1978) kpukpru emi edi ukeme nti utom emi ndito ufok nwed enamde ke ebobo. Ndito ufok nwed Nazarene edi kiet ke otu mme andiwet ita eke akpatre emi.

INTE BIBLE EDI AKPANIKO?

Ih, Bible edi iko Abasi. Edisana Spirit ama ada mme andiwet usug mbak mmo edinam ndudue. Mme mmo edi mme iko mbuotidem. Owo ikemeke ndida nkari ndomo mfiok enye. Edi nte ededi, ediwak nti ekikere afiak ewut ere ke Bible edi akpaniko. Ndusuk mmo edi emi; Ata ediwak owo ke nkpo nte mme tasin isua iba (2090 years) esogo ete ke Djwed Abasi edi akpaniko. Ata ediwak mme iko ke Djwed Abasi abaja ini iso ewut idem idaha emi ke ifiok nnyin imokut ite ke nnyin ikopde uyo ye nte mikopke, se iworode ke Djwed Abasi edi se Djwed Abasi amaketij.

NTAK EMI EDIWAK EDIKABARE IKO ODUDE KE DJWED ABASI — E!

Bi se edi eke owo ye Edisana. Emi oworo ete ndifiok enye. Nnyin iyene ndikpep ndikare mme itie iko Abasi ke Bible, idige nditimedede mmo. Yak nimen nwut mbufo. Jesus odoho, "Ami ndi Unwana ereri n'boi". Enye ikewutke ite imo idi Candle, mme okpasog utuene ikan, mme ikan electric. Enye okowut ete ke akpaniko emi idado idi ke ererimbot eyenyaga owo.

IKEME NDIKPEP DJWED ABASI DIDIE?

Edi akpan nkpo ono ndito Abasi ndikpep Djwed Abasi ke eti usug. Ediwak mme ada usug edu MME gwed emi otode Nazarene. Ke Africa ekeme ndinwan ke ukpep nkpo ofuri Djwed Abasi ye ke mme gwed efen. Emi edi mme nda usug ke ukpep nkpo Djwed Abasi Kjet.

1. Dugode mme gwed Abasi efen. Enye edi edisana gwed, idige mme gwed unyam ibok, mme gwed nkari gkok ibok emi edado ubin okpe.
2. Kpep gwed Abasi ke idem fo kpep anwaga edi kuda ifiok idem fo ucin.
3. Kot ofuri mbuk edi okodi udim iko kjet. Se etinde ebaya ke udim iko emi afo okotde edi akpan nkpo ndianam anwaga.
4. Fiak se se okokotde; yom se iko oro oworode. Siongo mme akpan iko. Kpep se ewetde Tim bok. kpukpru se okotde man anwaga fi.

5. Bup nme mbume, edieke obupde nso, ke mmon, ewe ini, didie, nta - a ye anie, afo eyetian ofiak ebiet oro eti eti.
 6. Kabare mme iboro fo! Emi oworo nso? Edi nme mbume emi afo ediborode kini ekpepde nwed Abasi.
 7. Domo mme iboro fo dugo nme ubiere ekikere fo man ofiak mme mmo ekem ke se ekpepde, dugo se mme ekem ye mme iko ukpep nkpo efen Edieke mmo mikemke fiak se akpatre ukpep nkpo fo
- NTE EDISANA SPIRIT ANYANA MMI NDIKPEP BIBLE ?**

Jesus odho ete, kini Spirit ama edi Enye eyeteme nnyin isaga ke akpaniko (John 16:13) Emi oworo ete Spirit eyenyana nnyin ndidug ke inemesit ye Jesus emi edide akpaniko. Oworo nko ete, "Edisana Spirit" eyenyana nnyin ndifik iko Esie. Akam ye ukpep nkpo ke gwed Abasi asaga ubok kiet. Nnyin nyene ndinam ukeme nnyin ke ndikpep gwed Abasi nte ofonde man nyene ifiak Spirit kini Enye ekpepde nnyin. Nnyin nyene ndiyom ini nko mboy akam ute emi nnyin ikpepde gwed Abasi man Edisana Spirit anwam nnyin ndifik se ikpepde. Akpaniko emi udugoro akut ke Bible nyene adibem iso mum nkama ke uwem mmi. Ke oro ebede makeme ndinam mmo efen efok akpaniko ke Spirit ima.

NTE OFURI NWED ABASI EDI AKPAN NKPO ONO MMI ?

Ofuri nwed Abasi edi iko Abasi onyug oyom cdugo enye ye oycho ukpep Bible onyug etiy mme iko ke mme nsio-nsio itie abana mme nsio nsio ini. Ke gwed Mme Dje, (Proverbs) nnyin imebaga ndiket ite ke ndibe nkpo ndinyana ndim edi ndinam se inende ke eti ini. Nyene ndifik ukpohore em edude ke mme akpaniko emi etinde eno ini kiet, ye mmo eke etinde eno kpukpru ini. Mme akpaniko ke gwed Abasi nte ewetde ke mbet duop emi odude ke (Exd 20) osu. Mme akpaniko kebaga edibob oko nkamre okom ufok fo Nwed Deuteronomy 22:8 e inde nyene mmo emi ebopde ufok eke enyenede okom una uberi. Eriy mme akpaniko no ebiet kiet iworo ke obio mbutit owo mme ada usug ekeme nditeme fi nte ekemedo ndikpep nwed Abasi se mme nwed efen. Emi edi ndusug usug ke ndikpep nwed Abasi

NKOP UYO NO AKPANIKO ABASI

Ke ofuri eyo uwem owo ekeme ndikpep Bible edi ifokke kpukpru. Ata usop-usop nnyin imekpep ediwak akpaniko. Akpan nkpo edi ndikop uyo nno mme akpaniko emi Edisana Spirit anyana nnyin ndidug. Ke usug emi nnyin imekeme ndisaga nnen-nnen ye Abasi nyiy, ikoni ke ido uwem Spirit. Ndisog ibuat nno akpaniko Abasi owo nnyin ke ankpa

IKOT NAZARENE EKORI KE MFON EDISANA SPIRIT ANWAM NNYIN NDIKORI KE MFON

Uwem owo Christ iduhe ebiet kiet. Nnyin iyoho ye ediwak mbumek. Edieke nnyin imekde ndinam idiok edu uwem, imedianare ikpon Abasi. Eno Edisana Spirit ndinyaga nnyin ndimek nti mbumek. Enye ekeme ndinam utom nte odotde edieke efende mme idiok ikpo nnyin. Nnyin imekori ofon ama kini ema ekenam nnyin isana.

EDIKORI KE SPIRIT OWORO NSO ?

Edikori ke spirit edi nnyin ndinyene ido eke ofonde nyun ndiana kiet ye Abasi ye mme mmo efen. Abasi oyom ami mfon ke idem mmi idighe koro mmo eken etatde enyin ese mmi. Nkori utom spirit ke uwem mmi owut nkori eti idiojo ke Spirit.

NSO EDI UKO SPIRIT?

Jesus odoho etc, "Edi owo ekededi emi oyomde ndikabare mkpon ke otu mbufo eyedi asaja utom mbufo". (Matthew 20:26) Ke Phillippians 2:1-11 nnyin imokut ite ke Jesus okokpon enyog man akabare edi asajautom anwana ofuri ukeme ndinam se inemde mme ete ufok esie esit. Mazithulele etij ntem ete, "Akpan mfina mmi edi ndinwam kiet eken okut"

NTE NDIDI EYEN UFOK OWORO NDIYAK MMO EKEN ETEME NNYIN USUJ UWEM?

Nnyin inyene adidu uwem nte Edisana Spirit adade nnyin usuj idighe nte mme owo ete nte. Jesus oyom nnyin iyom ufon mmo eken, Emi edi se ekotde "Ima" (1 Corinthians 13). Jesus etij nko etc, nkotke aba mbufo mme asajautom edi nkot mbufo mme ufan, ke ntak Enye ebuaha uduak Esie ye nnyin (John 15:15) Nnyin inyene ndinam utom ke ofuri odudu ye ke unyime esit. Emi edi ndinam utom kiet ye Abasi, Emi anwam nnyin ndifok ite Jesus ndidi asajautom okpon etien akan adito ewuho, enye edi usuj uwem ke ndiyom ufon nno mmo mmo emi ekaade mi ekuk.

AMI NKEME DIDIE NDIKARI KE MFON?

Abasi oyom nnyin itim ifiok Enye man nnyin esie edi nda usug ono nnyin. (Psalm 38:8) Edisana Spirit eyenwam nnyin ndinyene oruk ebuana emi Enye anyaga nnyin ndinyene mfara ke idem onyug ono nnyin nda usug.

ODUDU MKPEME-IDEM OWORO: Ndikara mme udog idem mmi. Mekeme ndikara ndusuk udog. Ami nyom ndimek se idide eti. Ami nkemeke ndikara mme nkpo eken edi Edisana Spirit ekeme ndinwam mmi ndinam nte, Oro oworo ete, nnyin inyene ndiyak ukpono Abasi, akam edikot nwed Abasi ye ebuana ke eboho ufok Abasi odug ke uwem nnyin. Afiak oworo ete, mme nkpo emi edide ebiari ikpenyeneke ndidu ke uwem nnyin. Nnyin isasua idiok onyug edide ebiari nkpo, ikpeme nte imekde mme ufon. Nnyin isasua edida ibok eke -ededi, ibohoke nte etemedede nnyin ndida Edinam mme nsio-nsio mkposog min ye unwoy ye ikog ekpo edi se mifonke nnyin ndida. Edi Edisana Spirit anwam nnyin ndinyene mfara ke ido uwem nnyin

MFARA -KE -IDEM. Edi ndikara edu uwem nnyin ye usug nte isagade. Paul owo asaga utom Jesus Christ eti nnyin abaga odudu Edisana Spirit ndikara ke uwem nnyin man ibet use, (Thessalonians 4:3) James etij ete ke Edisana Spirit miduhe nnyin ikemeke ndikara edome nnyin. (James 4:3). Mbet Abasi ada nnyin nsug ye ima Abasi ke esif nnyin ono nnyin udog ndinim mbet Esie Edisana Spirit anyaga nnyin ndinyene mfara ke udog onyug anwam ke ndimek eti mbumek.

MFARA-KE-IDEM Owut nte ikpemedede inyene nnyin. Edi utom nnyin ndifiok nte nnyin ikpemedede ini, eno, ye mme inyene nnyin. Usug nte nnyin ikarade mmo edot ndinam uwem nnyin ofon ke ndinwam mmo emi edude ye nnyin.

NDA-USUG Oworo ete Abasi oyom nnyin isin idem ke edinam utom emi edinwamde nnyin ke uwem ye eke mmo eken. Eti edinam asua utom idiok. Edisana Spirit iyomke ndot-ndot orug etibe ke uwem nnyin. (Hebrews 12:15).

NKEME DIDIE NDINAM UTOM YE EDISANA SPIRIT?

Nkpo iba edu emi nyomde ndinam man Edisana Spirit anam utom nte ofonde ke uwem mi kini ema ekenyaga mi enyug enam nyene Edisana uwem. Akpa edi ndida ini mbog akam ye ndikpep nwed Abasi ndien oyoho iba edi ndifioyo nte mmoa uwem nte mbak ikpokidem Christ emi edide ufok Abasi.

NTAK EMI NYENEDE NDIBỌŃ AKAM NYUŃ NKOT NWED ABASI

Akam ye edikot Nwed Abasi asaga ubok kiet. Nnyin ikpep mme Nwed Abasi man ikop se Abasi etinde. Edibon akam edi nnyin ndisobo ye Abasi. Akam edi usun ition — Itozo, eno, Ediyara ndudue edibon akam nno mmo eken ye ebeje. Abasi odot se etoro koro enye ofon onyung enyene esit m'om. Ndin Ekam edi ido ndinam idighe iko mbre. Eno nnyin odudu ndino ekam ofuri ini. (I Thesalonians 5:18) Nnyin iyara ndudue kini iyomde Obon anyaga nnyin onyung anam nnyin idi edisana. Nnyin nko inyene ndiyarare kini inamde idiak nkpo mme ndudue. Abasi ibinke nnyin ifep ke ekpuk Esie edi edieke nnyin inyenede nkon-nkon uwem, nnyin imesio idem ifep ye Enye 'INTERCESSION' edi akam emi nnyin ibonde ina mbon ofen, 'PETITION' edi akam ebeje nkpo. Enye edi Abasi eno. Enye imaha owo ndidi ama idem ye oyom okposon inyene.

OWORO DIDIE NDIBEJE NKPO KE ENYIN JESUS?

Mme iko emi, "Ke Enyinj Jesus" idighe mme nkari iko ndinyik Abasi anam me uduak owo. Akam anyaga owo ndimen mme ekikere esie ye uduak ndian kiet ye eke Abasi. Jesus odoho ete, "Yak enam uduak fo" idighe Abasi Afo enyene ndinam uduak mmi". John 14:14 Odoho ete, "mbufo ama ebeje nkpo ke enyinj mmi. Ami nyenam oro" Emi oworo ete edieke nnyin ibupde ke enyinj Jesus ndien Enye eyenam eno nnyin, Jesus idinamke idiak nkpo, idinamke ndudue idinyun inamke ido eke midoke edieke nnyin ifokde se Jesus oyomde inyung idianade uwem nnyin ke uwem Esie, ndien nnyin ibeje ke "Enyinj Esie".

EDISANA SPIRIT ADA NNYIN USUN OT KE IKPOKIDEM CHRIST

Ufok Abasi edi ikpokidem Christ. Ubok ikomeke ndidu uwem edieke esibide enye efep ke ikpokidem ntre owo Christ ikomeke ndidu uwem edieke enye adianare okpon ndito ete esie ke Christ. Ndidi mbak ikpokidem oworo nnyin ndikpono, mkpep nkpo, mbon akam nyene ebuana oto kiet ikpokidem anwam onyung eno mme mbak ikpokidem ukeme edi mmo enam utom nte edide kiet. Edieke mbak ikpokidem kiet okopde ubiak ofuri ekop ubiak. Edieke mbak ikpokidem kiet osonde kpukpru ekop nsonidem. Edisana Spirit eno mme mbak ikpokidem mme eno ndida kiet eken. (Ephesians 4:12)

Paul ama etin abana eno esie nte odudu emi enode enye ndibop ufok Abasi (II Corinthians 10:8) Nnyin imenin mme nsio nsio eno Edisana Spirit edieke nnyin mikereke ibana nda usun esie emi otode ke mme mmo emi ekenode ndinwam nnyin, oruk nte Pastor ye mme ada usun Abasi eken.

NSO EDI MME IDO EDINAM EDISANA USORO (SACRAMENTS) UFOK ABASI?

Ikpo iba edu emi nnyin inamde ke ikpohidem Christ emi nnyin ikotde Edisana Usoro. Mmo edi edisana idionu. Emi iwutke ite ke mmo enyene mkpoduho nkari ke esit. Ndinam mmo inyanake nnyin. Mmo edi uduok mmou ye Udia-Obou.

UDIA-OBOU, Edi nditin mbaa uwa m Jesus ye utom Esie. Owo emi amade Enye ayoho ayoho enyene ndita Uyo nyun nwan wine emi otide nnyin atana uwa m ye mkpa Esie ke ibuot nnyin (I Corinthians 11) ke ufok Abasi Nazarene nnyin imebiere ite eboho ufok Abasi enyene udia Obou ndiak nkaha ini kiet ke ofion ita

UDUOK-MMOU Inyanake baba owo kiet. Jesus okabo uduok-mmou ke ubok John ke mmou. Enye onu nnyin mbet ndibo uduok mmou nte idionu ke nnyin imetiene Enye. Nkukure se ididade owo emi obode uduok-mmou ika Obio Abasi edi ke enye ama enyime ete ke Jesus edi andinyana esie. Bible isoro ke iwuk usun emi anade eduok mmou, ke ntre nnyin ime nyene usun kiet ekededi emi eduokde mmou ekpededi edisime mmou, ediduok mme edibubuhu. Edibuhu ke mmou edi usun emi ediwak owo edade. Nnyin ikpanke uduok mmou ndito nsek koro Bible ikpanke. Uduok mmou inyanake eyen-awou. Edi idionu nte ke mme ete mmo enyene uduo ndinam mmo etiene Eyen Abasi. Ediwak ini nnyin idio-dion eyen awou ino Abasi.

NTE ABASI OKOT KPUKPRU NDITO ABASI EMI ENYIMEDE NDIDA OFURI INI ESIE NAM UTOM ABASI?

Jesus okot kpukpru ndito Abasi nditiene Enye. Enye oycm nnyin ibiet Enye inyun inam uduak Esie. Jesus odoho nko ete,

kpukpru nnyin idi ntiense ino utom emi Enye anamde ke uwem nnyin. Enye ikotke kpukpru owo ndidi mme okwōriko, inyug ikotke kpukpru owo ndidi mme Evangelist mme mmo emi esanade ndisiak utom.

MME NTIENSE. Acts 1:8 odoho ete mme mbet edidi ntiense. Ndidi ntiense aworo ndinam efok se afo ofokde. Uwem nnyin ye iko nnyin idinyeneke but ndidi ntiense nno Ima Abasi ye ukpuhore emi Enye anamde ke uwem nnyin.

IKOT NDIKWORO IKO. Abasi esin ke esit ndusuk mmo emi enamde nkpo eno Enye ikot ndida eti mbuk emi nsok mme oruk owo ekdedi ye mme itie ekededi. Oruk owo emi ekeme ndinam utom emi ke nsio-nsio usun nte asanade ekekem ye udon.

Mmo enyene ndinyene oyoho ntim idem ndinam oruk utom emi. Eno ndito nnyin udon ndinyime oruk ikot emi edide nkukure usun ndinam utom emi edonde osu. (Matthew 23:19-20)

NTE NTI NDITO ABASI ENYENE UNOMO ?

Jesus ama obon akam ono mbet Esie ebene Abasi ndimum nnyin nkama kini idude ke ererimbot idighe ndinam nnyin okunyene mfina ke ererimbot. Jesus ama anam enworo ete kpukpru se nnyin iyomde iyenylene edieke nnyin ibemde iso iyom Obio ubon Abasi (Matthew 6:33).

Enye anam nnyin idi mme asana utem. Enye inoho nnyin gwo ke inyene, nsodim mme odudu ndinam nnyin idi mbet Esie. Edisana spirit ono nnyin emem ye idaresit. I mi edi nsodim. Edinim mbet Abasi ono nnyin nsodim edi Abasi inworo ke ite nnyin ididoro ke. Enye ama onworo ndinam nnyin okutiene ekpo kini inyenede unomo ke ntak emi Enye onim mme mbia ibok ndinwam nnyin. Ndusuk ini Enye emek ndituk owo ke utibe-utibe usun. Nnyin imenim ite edi idiok- kpo ndiyom ndiyom edikok udoro nte mbio nkari ererimbot oruk nte mbon ifot. Edieke nnyin ikopde uyo Abasi Enye eyeda kpukpru mfina emi nnyin ikutde ono nnyin nsoro nda ke uwem onyug ono mmo eken udon nsoro nda ke uwem.

NDISE NKPO MBAJA MME NKPO UWEM

1. Nnyin idug ke mbuaha ke ererimbot ye mme nsio-nsio owo emi minamke nkpo ino Abasi. Ndusuk mmo enwanwana okposon enwan ye Abasi, Edisana nwed Abasi ono nnyin ukpeme ke mme nkpo emi ekpefinade nnyin.

NSO IDI MME MBET EMI ABASI ONODE
KE UWEM NNYIN?

2. Jesus ada mmo iko emi anam mbet esie anwana "Afo edima Abasi fo ke ofuri esit fo ye ke ofuri ukpon fo, ye ke ofuri ekikere fo, ye mboko-idug fo nte idem fo. Kpukpru mbet emi okono ke ofuri mbet ye mme prophet. Matthew 22:37,40, Apostle Paul ono nnyin eti ukpep-nkpo se Ima oworode ke 1 Corinthians 13 ke Ima edi andikpon nkan ke mme mbet Abasi. Mme mbet duop emi esionode ewet ke Exodus 20. edi ibio ibio ke mme mbet Abasi.

NTE NDITO ABASI ENYENE NDINIM MBET ABASI ?

3. Mme mbet emi Abasi onode nnyin anyana onyuu anwam nnyin ke mme mfina eyo mfin emi. Jesus ekedi man Ima Abasi esono odu ke esit nnyin. Enye okpuhore esin ke mme owo emi eyomde didu uwem Abasi. Ke edidomo mme mbet duop nse, owut ete ke mmo enwam ke unwam eyo emi ye se idude ke ererimbot mfin.

KUNYENE ABASI UFEN UKORO YE AMI.

4. Enye ikpon edi Abasi. Enye enyene ndidi mbemiso ekpuk, idut, ye mme inyene ekededi. Enyene ndikpono Enye ikpon ikpon. Idorenyin ke ukpeme nkpo ekon ererimbot, inyere ye odudu edi idiok nkpo. Enye ikpon ikpon edi ukpeme.

KUNAM MBIET ABASI EFEN

(I) Mme ndem ye edisoj nkpo edi mme usug emi mme owo enarnde man enyene udon mmo. Nko etim esuhore Abasi esin nte mmo ekemedede ndifiok enye. Abasi odoko ete ke nkpo oro edi idiok nkpo Usug iduhoro ndinyik Abasi akabare edi se owo oyomde. Akam ndibup "nti mekpa mkpa" ndinam nkpe ubok nno nnyin edi ndikpono ndem. Abasi odoko ete ke ifonke. Idighe idiok nkpo. nditi mbaja owo nyuu mkpep ndinam mme ni ido nte owo efen anamde. edi nnyin ikemeke ndida mmo mbure Abasi mme ndinam Enye okpuhore.

(II) KUMEN ENYIŃ JEHOVAH ABASI FO UTOMO
KE SE MIDIGE AKPANIKO

Abasi odot ukpono, nnyin inyenneke ndimen enyiŃ Esie ndian ke iko nnyin. Nnyin imedue ke ndisunji, ndidoho nte Abasi odoho mmi nam nkpo ke ini nnyin itigde usun idem nnyin. Ndimen utom ubok mme owo nam ke enyiŃ Abasi, incho Abasi ukpono.

(III) IFOT/UBEN/MFOROEKPO

Edi idioknkpo, mme ndinam ukpeme idem mme ke ubiak. Iko anam anwana ete ke ifonke ndinam mbiet baba nkpo kiet emi ebietde Abasi. Ubre-idion edi idioknkpo Exodus 22:18, Deut. 18:10 Mch 5:12, Galatians 5:20. Emi edi usun enyin ye Abasi,

TI USEN SABBATH (IKO ABASI) NNYUN NIM
ENYE KE EDISANA.

4. Nwed mme Hebrew etin anam anwana akpan akpan nte ke Sabbath ana ono ndito Abasi, Sabbath edi idion nnyin ndinim Abasi ke akpaniko, ono oyoho erinyana, Hebrew Ibuot esie ita ye inay; anam anwana ete ke nnyin idukke nduok odudu oro kana; tutu enam nnyin itim isana ke Spirit Abasi, mi ke nnyin inam mme owo ekut unwam emi otode Abasi. Emi oworo ete ke oyobo mbet inay ekpenyene ndikot ete.

“Ti ndiyak uwem fo ofuri ofuri nno Abasi, nyun nyak Edisana Spirit Esie anam fi asana ke ikpokidem ye ukponj”.

Esio Sabbath enim nte sana sana usen ndikpono Abasi. Edi usen ukpono, ye usen ukpep nkpo Abasi. Jesus odoho ete ke ekenam enye man owo okut mfon Mark 2:27. Enye afiak etin ete ke edi usen ndinam nti nkpo, Matthew 12:12. Ke otu ndito Abasi ekpuhore mme usen emi enim Sunday, koro Sunday ekedi usen eriset Jesus ke mkpa. Ata sana aana usen usoro ndito Abasi, nnyin inyene ndida usen emi mkpono Abasi eti eti nnyun mkpep Enye.

KPONO USO YE UKA

5. Ndikpono mme andikpon nkan nnyin ono nnyin nsogo-nda ukpeme ke otu owo. Unana ukpono oworo ndutime. Ke mbet Abasi ke idem mmo, Abasi anam anwana ete ke emi asana ye ndinam “Usen uwem nnyin ekpebiga ke ison emi Jehovah Abasi onode nnyin”. Exodus 20:12.

NDITO ABASI INYENEKE NDIWOT OWO

6. Jesus etin ke Ijwed Matthew 5:21 ete ke usua edi oruṅ mkpa. Edieke nnyin ikade iso ndinim mbet uwem emi nnyin ikpenyeneke usua esit. Emi edi nkukure ye mem-mem nkpo edieke nnyin inyimedede Edisana Spirit eyet onyung akara nnyin, onyung oyoho nnyin ke ima Esie.

NDITO ABASI INYENEKE NDINAM USE.

7. Efibe ye use ke Ijwed Matthew 5:27, 32. Jesus etim anam anwaja nnyin ete ke efibe otogo ke udog obukidem, Nnyin inyene ndikpeme idem ke utog utom emi. Paul anam nnyin ifok ke (Thesalonians 4:3) nte ke nnyin inyene ndisana nnyung nsio udog obukidem mfep ke idem, man ikpedun ke udog Abasi.

USIO NDO YE UDO EDIWAK IBAN

8. Ijwed Abasi owut ete ke ndo edi edisana nkpo emi mikpenyeneke ndibiara. Abasi odoho ete, "Ami nsasua usio ndo" Malachi 2:16 Ndo adian anwan ye ebe otokiet anam mmo edi kiet. Mark 10:8, owutde ete emi ke nkanj Abasi owo ikpenyeneke ndido aawan awak akan kiet. Ke ntre ufok Abasi Nazarene esogo enwana okposog enyung esua usio ndo ye ndido ediwak iban. (Manual Udim esie 34:Page 44)

KE UFOK IDUJ.

9. Ima enyene ndikpon ke nda, Ebe enyene ndikpeme ufok, Nkpri ndito ye Nwan, Mme Ebe enyene ndikpeme iban mmo nyung ma mmo, Ephesians 5:25 Iban enyene ndikpono mme ebe mmo, ekpep ndito ndikop uyo Ephesus 6:1

NDISIOJO IDIBI/NDISIOJO EYEN.

10. Ufok Abasi Nazarene Efok mme idaha emi usiojo idibi odotde, Edi nnyin imesua ndisiojo idibi ke usung emi emade. (Manual Udim 35 Page 45).

NDIFIOK OWO KE IDO OBUKIDEM

11. Ijwed Abasi asua kpukpru usung uma owo ke ido obukidem ye ke usung eke midotke, Ijwed Rome 1:26, 27 mme utom oro edi ata idioke uwem ke otu ndito Abasi (Manual Udim 36 Page 46)

NDIFIOK KE IDO OBUKIDEM YE NDISIO NDISE

12. Nnyin imesogo isua ino ido obukidem ke otu mme ndito akpara. Koro edi idioke nkpo onyung osuhore waha unan ke otu owo (Manual Mkpafaj 904:9).

KUYIP INO

13. Idige mmem-mem nkpo ndidi owo Abasi ye ndikpep uyip ino ye mbom usug nduk ufok, mme nkari usug unam mbubik ido. Abasi oyom akpaniko ke otu ndito Esie.

KUTIE NTIENSE NSU

14. Jesus odoho ete yak iko fo edi "Edi ntre ye idig: ntre" adiande nkpo efen do edi idiek Matthew 5:31, nam akpaniko edi edinen. Ndito Abasi enyene nditig akpaniko. Mmo ikpenyeneke ndisu nsu ke nkpo kiet ekededi. Edisana Spirit ikpon ekeme ndikpeme edeme. James 3.

KUSIN ESIT KE NKPO OWO EFEN.

15. Nsin esit ke nkpo owo edi owo ndiyak esit esie nsin ke nkpo owo efen udog esie edi ndinyene se owo enyenede ke ofuri odudu esie. Eti eyen ufok oyom ndinyana owo iyomke ndibobo owo efen, nsin esit ke nkpo owo ababiat ufok, abiat ukpono, abiat uwem Edisana Spirit oyom ndinwam nnyin ndidi mme ndito ufok ikudi ndito emi inyenede udog nyug nsin esit ke se owo enyenede

MME NSIO NSIO NKPO EMI UFOK ABASI ETIODE ABAJA.

16. Uboho-owo Nnyininim ke akpaniko ite uworo ufin ukara ererimbot ye ukara ukpono Abasi enyene usog nda ke iko Abasi emi onode owo ukpono ke edioen ido ke se enamde. Nnyin imoyom ndito nnyin etiene ebuana utom ukara ndinwam kabala ifiok emi (Bible) gwed Abasi onode. (Manual 904:5).

IFIOK GWED

17. Nnyin imonim ke akpaniko ite ke odot ofuri owo ndikpep ifiok gwed ndi nyene ifiok gwed ke ukara ye ifiok gwed ndito Abasi Ufok gwed ye ukpep gwed ofuri owo enyene uuen ke ufok nnyin ye ke ufok Abasi. (Manual 32:5).

OFUK OWO YE ESARI

18. Nnyin imonim ite Abasi okotot kpukpru owo ke iyip kiet. Ke ntre mbet obop kpukpru owo ukem ukem ndidi kiet, ke ukpep gwed, ye utom Nazarene ekeme ndino ndito eka ebiet kiet ekededi, mfa mme mbabit (Manual 904:3) Esop mme andino item ke mme idut usem edi ke nsio nsio usem mme idut.

NDINWỌJ IBỌK

19. Ndiwoj ibok ke ubok owo emi amakebo oyoho ukpep, fon akan ndiwoj ibok emi mmo emi mifioke usun unam ibok nnde. Nnyin imesua ndinwoj ikon ekpo ye ufiof ufiof min kpukpru edi ibok emi abiatde owo ibuot (Manual 35:5:6).

MME NDIBE ỌKA

20. Ndibe ndibe ọka odiok ata eti eti ke ebuana mme Christian ke akpaniko ye unam akpaniko ke ọkpo, Nazarene inyimeke ndibe ọka ye mme esop mmo (Manual 33:2).

ỌKARI MERE INO YE MBRE YE MME ITIE UYOM OKUK ỌKARI (LOTTERIES)

21. Mme usun ekeede eko okuk eke Abasi inyimeke edi se enyenede ndisua eti eti Uto edu uwem ntre ke otu ndito Abasi nnyin imesua ino uts ukpep ntre. (Manual 33:2)

NDINO IDEM INEMESIT (ENTERTAINMENT)

22. Nazarene enyene ndikpe mbiere nyun mkpeme ke mme itie inemesit ererimbot. Ke asagade ke nsio nsio gwed ye se ewetdewet kesit, mme television, mme ekebe utij iko ye mme mmo eken koro emi adade mme nsio nsio idiok ọkpo esia ke ufok ye ke idun nnyin (Manual 33:1)

UFOK ABSAI YE IDAHA ESIE

23. Abasi ama nim name ukara ndino mbet ye se ifonde ke otu owo. Edi utom nnyin mme Nazarene "ndino Caesar se inyenede Caesar" edi utom nnyin ndibuana ke utom ukara ye ndimum idaha mfon mma ye unen nnyin ọkama. (Manual) 904:2:5).

UFOK ABASI YE UKPUHORE

24. Nnyin imeseme ite ke ukama idiok odudu ke erikpo emem ke ererimbot. Nnyin ime sogo-re ke Jesus ekedi ndikpuhor name owo, ndinam nnyin ibenge idem ibaga obio ubon Abasi. Ndito Adasi enyene ndisin idem erikpuhokre, mme otu owo, uto ukpuhore enye oro edi edien ke idem owo kiet kiet, koro eyekpuhoro nnyin kiet kiet esia ke uwem. Eketin ke m buk eset ete uto ukpuhore emi eketo Wesley emi eketode obio mfa owo ke England ufen mme ifin etre. Ye ediwak ufen. Okposon ufen afiak odu ono mme ifin ke United State, mmo ema eboko oto ke mme ndisana ikot Abasi emi mmo ekenyenede ke ufot isua 1850s.

UFOK ABASI NDITO ABASI

Ufok Abasi ndito Abasi eketogo didie? Ufok Abasi eketogo ke usen Pentecost kini Edisana Spirit amaekedoro mme anditiene Jesus onyuu adian mmo oto kiet nte ufok Abasi. Mme oruu ufok Abasi edu ke Israel. Abasi ekebiat isua mme ikie ke erinegere ukpo nim mbaa emana Eyen Esie Jesus Christ. Jesus ekemana ke Bethlehem, ndien adaha ada ke Galilee emi eke sede ke mbio. Onyuu atay mme otu owo obon onyuu ekpep mmo ukpo ke isua ita. Enye asaa anam kpukpru nti ukpo, edi akpa ke eto koro nnyin idide mme anam idiok ukpo. Mme otu mbet Esie asuana oto ndik oro ekedude ke mkpa Esie. Eriset ke mkpa Esie amademedede mbet Esie osio esin ke obufa uwem ufok Abasi oto ke eriduo Edisana Spirit ndori mmo. Mkpasip mme andinim ke akaniko ikie ye edip (120) ekebono ke ubet enyuu ke ekpri usen emi Pentecost ebede ibat mmo amadok ekesim 5000. Mmo etogo ndiwak usop-usop nsuana nkesim Palestine utit obio Roman Empire ye mme anyan idut ke iso isoo.

NNYIN IFIOK NSO IBAJA UFOK ABASI APOSTOLIC

Togode ke usen Pentecost tutu osim usen mkpa akpatre mbet Jesus duop-eba ekekot ufok Abasi Apostolic. Nnyin imenim ke akpaniko ite ke Thomas akada iko Abasi aka obio India. Owo Ethiopia Eunuch akada iko Abasi okosim obio esie. Ndusuk mbet Esie ekekworo iko Abasi ke Babylon, North Africa, Europe ye China. Ndusuk mmo emi ekeworode edi ndikworo iko Abasi eketo ukoho ye usua ukara mme Jew, James ekesibe ibuot oto ke iko Abasi emi. Ekobi Peter ke ukpokobi, Paul edi kiet ke otu mbio mme ndikobo nyuu nwot ikot Abasi. Obuu amakabare enye esit enye onyuu akabare edi ata okpasuu ada usuu ke iko Abasi emi enye onyuu edide okworiko Abasi ono mme Gentile ye andisuan iko Abasi.

UFOK ABASI AKANAM DIDIE OKORI

Kini ufok Abasi atarade ekpri ukpuhore ido ke efak kiet kiet amadu. Jerusalem, Rome, Ephesus ye Egypt ekabare akamba itie ono mme ufok Abasi. Ndusuk ini utok amadu ke otu mmo. Ini kiet efen usua etibe ye eneni, ini emi otogo ke Roman Saesars, ke isua 250 A. D. mmo ebire ndisio mme ndito Abasi nwot Enyuu enam mme nti ndito Abasi ekop ubiak, ufok Abasi osuk akaka iso ke utu mme ebiet emi akpan akpan

emi ekewotde ekese mme ndinim ke akpaniko, Roman etojo ndi-
 doho ete ke iyip mmo emi ekewotde ke ndutuho ono mme (christian)
 ndito Abasi oyoho odudu ndimana obufa ke ido Abasi. Emperor
 Constantine ama onim mbet mme christian ndika iso ke iko Abasi
 ke 392, emabiere ukpono Abasi oyoho oyoho eno mme nditiene
 Christ. "Christian" ifioke gwed ye ebuana ukara ye mbio efen ada
 itie ke State.

MME NSIO NSIO UFOK ABASI EKETOJO DIDIE?

Ke nkpo nte mme isua ikie ition ye duop mme nsio nsio ndito
 Abasi ema ebobo oto kiet. Kiet osop idem ye kiet ke mme nsio nsio
 ido mmo. Ufok Abasi Orthodox (Cyrian eda Thomas nte andisiak
 ekesim Babylonia ye India. Ufok Abasi Coptic enyuy esaya ebe
 ekesim North Africa. Ufok Abasi Ethiopian asaya okosim obot
 isoy Ethiopia. Ufok Abasi Catholic asuana ekesim adaya nsio nsio
 obio Roman edi amabahare ye (Eastern) Usiahautin ye (Western)
 Usopotin Catholic, koro mme ada usuy ema ebahare ke otu idem
 mmo ekara. Edem Usiahautin Catholic ekot idem mmo Orthodox,
 enyuy ebahare esin ke Usiahautin, True, Greek ye mme nkok
 Russian. Catholic edem usopotin amakabare ewak owo eti eti
 ediana otokiet ke idak ufok Abasi ke Rome. Ufok Abasi ke Rome
 okori usop usop. Ndien efok nte Ufok Abasi Roman Catholic
 akabare osoy odudu eti eti ada iso mmo edi Pope, utom ukara
 ye nwozo nda owo ke Europe.

Otojode ke ini emi (Moslem) ufok Abasi mme Ikaba ewure
 edojo kiet. Mmo eno mbio ekoy mmo eduk ufot usiahautin ye
 usopotin Africa enyuy ebo isoy eno Islam. Ufok Abasi ke (North)
 enyoy-enyoy Africa ye Babylonia ayak ata esisit ndikpana mma,
 Afaniko ekedi ofuri mme andiduy obio oro ekabare edi ndito
 Abasi, ibat ibat owo ekenyime nditiene Jesus.

NTE UFOK ABASI AMASIDA OFURI INI KE OYOH O AKPANIKO INO ABASI?

Ke mbahare isua 1000-1400 A. D. ufok Abasi amaworo iso eti
 eti ke mbre, ifioke gwed, mbubehe ukara ye ubok utom ke Europe.
 Obio mfiawo Europe obio mfiawo ke idem esie amakpon ke
 odudu ada ufot ekedi Pope. Edisana Spirit emi ekenode ufok Abasi
 odudu ikopke memidem. Nwo ye ifioke ido ukara atara otajode ke
 Pope tutu osim nkpo mmo oku. Mme Oku eketojo ndinyam.
 mfen-uno ifioke nkpo ke ekom uraa edieke ekom uraa oro odotde

Pope masiogo okuk mfen-no idiok nkpo ndibop obufa ufok Abasi ke Rome, emi ekotde ndinam idiok nkpo ndien enem kiet eken esit edi unam idiok nkpo, emi owo minamke kaḡa. Akana nte Abasi ekenyene ndika iso ye enye emi okutde ke enyin.

USOP-USOP UBAHADE NWORO. Ke ufok Abasi emi ekodude ke Rome ediwak owo ema ebahare eworo oto ntaḡ use. Mmo emi ekefaḡade ye Catholic ema ebo ufen mkpa eti eti ndien Pope amaworo ada mmo efok ndudue mmo. Martin Luther owo German ekedi akpa owo emi ekefaḡade ye Catholic onyuy okut unen. Enye ekedi oku emi akasuade ono anwa anwa abaya ediyam nfen-no-idiok nkpo ke ekom urua. Emakot enye ikpe enyuy esio enye efep ke ufok Abasi Catholic. Ediwak ndito Abasi ke German ikpo ye nkpri ye mbop ema edian ubok eno Luther. Ubanare nworo ke Catholic nkere mme andifaḡa ye Catholic (Protestant Reformation) ama amana. Luther ada otogo nwed Abasi, idige Pope nte odudu ukpep nkpo ndito Abasi ye ido uwem edid. Luther akabare Bible nwed Abasi ke German man kpukpru owo ekot.

MME NSIO NSIO UFOK ABASI EMI EKEWORODE EKPOḡ AKANAM DIDIE OKORI ?

Ke ini Luther osuk akad: iso etig iko mme ada iso ke mfaḡa (Protestant) ema ediana oto kiet. Kpukpru owo enim ke akpaniko ete ke Bible edi akpan odudu ono ndito Abasi ndien ekabare esin ke nsio nsio usem. Ediwak mme ufok Abasi ema edaha eda nte mmeda usuy enamde edi eberi edem mmo ke se nwed Abasi odohode nte ukpep (BIBLE)

UFOK ABASI LUTHERAN Mme mmo emi eketienede Martin Luther emakabare edi mkposoy ke German ye Scandinavia. Ufok Emi Ekebopde Ndiwet nkpo Mbaya Iko Abasi. Ewet nkpo ekedi John Calvin, ama enyene akamba ndik ke eriwoḡo emi ekeworode esaja, itie ukpep nkpo mbaya iko Abasi ekedi mbio se ikekamade utom ye ntot edidak mbop mme ufok Abasi, nkpo nte **DUTCH** afiak obop ufok Abasi Presbyterian.

UFOK ABASI BAPTIST. Mmo ema esoy uyo etig ete yak ndito Abasi edoduk mmoḡ emi edide ata akpan nkpo ono ndito Abasi Okposoy ufen amadu eti esi ke edinam. itie ukpep nkpo mbaya Abasi. Ediwak owo ema etiene etogo ndibop ufok nwed.

Mme ada ibuot ke ufok Abasi Catholic ke (England) Obio mfiia owo emasojo odudu eti eti ndinwana ye Luther. Pope amakpono edidem Obio mbakara ke ntak enyiy esie (Defender of Faith) "Andikpeme mbuatidem". Ke ndinwana ye Luther. Nte akade iso ndutime amadu ke iko Abasi ye ukara ererimbot kabana ukpuhore k'ufot Obog ye Pope emi amade ubahare, ufok Abasi mfiia owo ye Roman Catholic. Emi mmo ekedide nte ufok Abasi Anglican.

NTE PIETISTIC EKESANADE. Ndisuk ufok Abasi emi ekebahare enwojo ema ekut ete ke edisana uwem ye akpaniko ke edi se gwed Abasi osogode omum akan ido unam nkpo mme owo ye mme idiojo mme nkpo. Okposoj ufen uwet Bible, man ekpep ido Abasi mmo ikokopke ndik ke se mmo ekebejede idem ndinam nte idiojo mmo ekenyuj enyene ndinam ke odudu emi okonyuj enamde mmo edu ke ebiet kiet ndinam se ikenade mmo ke iso ndinam, enyuj ekpaj utog eno iko Abasi Quakers ke England ye ke Maravians ye German amanyene uto ima oro.

Uworo mkpaj Catholic akafina didie Ufok Abasi Catholic? Ke akon ifot Roman Catholic emenwana okposoj nditre ubahare gworo ke ufok Abasi Roman Catholic.

Ekog amanwana, mbio emi ekebahare emaworo ekpoj Italy ye Spain ke idak okposoj ufik ye ufen Ufok Abasi emi ekedude ke French Middle ufok French ema ebin esio ofuri ofuri oto nte ekewotde ndisi Eti Edisana owo Abasi Saint Bartholomew. Ke esiode emi efep, ubahare gworo mkpaj ufok Abasi Catholic ekesuk akaka iso atara, mmo mmo emi ekesuk edude ye Catholic ema eyom ekpuhore, ndien (Catholic Reformation) Ntogo ntak ndioj Catholic emi ekesionide se mifanke ufok Abasi nduok amada itie.

NSO IKEDI IBUOT UKPEP NKPO ABASI MBIO EMI EKEKWORODE. Mbio emi ekebahare eworo emeda ufon edisiak ufok gwed ukpep iko Abasi edi. Emesiak mme usuj akpaniko inay (4) enim.

1. Bible ikedige Pope ekedi odudu ukpep nkpo ndu uwem ye ido ukpep nkpo Abasi.
2. Kpukpru ndito Abasi edi me oku enyuj enyene unen ye Abasi.

3. Enyaga nnyin ke mboutidem ke Jesus Christ, idige ke ndikpe okuk ke ufok Abasi.

4. Mme usun edinam Abasi emi enande eno Abasi nte Udia Obon, idige nkpo abiana ete ada ono erinyaga, edi mme idiogo ye nda nwut nkpo utom Abasi ke esit mme owo emi enimde ke akpaniko.

JAMES ARMINIUS:

Arminius eyen ufok nwed emi ekekabarede nwed amakut (Dutchemi) ndudue emi Calvin akanamde ke se emakabiare ndinam, Calvin ekekep ete ke Abasi amabiare mmo emi edinyagade ye mmo emi edisobode, ARMINIUS ama okut ete ke emi ikenyimeke ye Bible Nwed Abasi ke ntre enye amakpep ete ke odudu Edisana Spirit ama ono owo odudu ndimek nkpo.

JOHN WESLEY

JOHN WESLEY OKU ANGLICAN, amayom ata akpan ebuana ye Abasi, Ekedi ke idak ARMINIUS ye Moravian. Enye amanye-ne ifok odu ete ete ke ndida usun ke iko Abasi onyun onim edidemere ke England ye obio mbakara ke Americas. Mme anditiene enye ekediongo mmo nte Methodist kabana ukpep nkpo Methodist, ye ekpep uwem ndito Abasi, Enye okonyun esia okposon odu du oyom ndito Abasi edi ndisana owo emi enemde Abasi esit ye kpukpru mme anditiene Jesus.

MME NDISANA UFOK ABASI EKENAM DIDIE EDIANA OTO KIET?

Ke ediwak ibu ama ekebe, ata ekese Edisana Edu Uwem amada iite ke United State ye Great Britain. Mmo andida ibuo amaeworo eka ke nsio nsio eboho Andrew Murray, Beverley Carradine, Samuel Logan Brengle, Asa Mahon, Phoebe Palmer, Seth Rees, A. B. Simpson, Daniel Steele, Hannah Smith, A. M. Hills. Ndisiak esitit enya.

Mme Ndisana eboho emi ekeramde utom ke mme nsio nsio enyij ema eboho kiet. Mme mboho esop ye esop Keswick amawak owo eti eti. Mme ada ibuo ndusuk ufok Abasi ikenemkesit ye "Edisana mbio emi" ke ntre emabin mmo esiojo ke mme ufok Abasi. Edisana Edu uwem ema eboho ke ediwak mme ebiet. Mme akan nkuk otu owo ke ndisana esop ematojo ndibop ke ediwak itie, mme nkpri ufok Abasi ematojo ebuana ke nsio nsio enyij. Ata udina emi okokponde onyuj awakde akan ekedi ufok Abasi Nazarene.

UFOK ABASI PENTECOSTAL YE NDISANA UFOK ABASI EKENAM DIDIE ENYENE EBUANA YE KIET EKEN ?

Ekedi okposoj nkpo ndibat Pentecostal ye mme ndisana ufok Abasi nsin ke ibat mme nsio nsio itie. Kemi ama owut ndien ete ke mme ndisana ufok Abasi ekesin okposoj odudu ke utom Edisana Spirit ndikpohore uwem kpukpru owo. Kini ufok Abasi Pentecostal ekesinde okposoj odudu ke mme idiojo emi mmo ekesinde idem eyom emi asanade ekekem nte Edisana Spirit emi ekenode ke PENTECOST. Ufok Abasi Nazarene ema esio iko emi, PENTECOST EFEP KE ENYIJ ESIE KE 1919. MAN ANAM ANWAJA ETE KE EDI EDISANA UFOK ABASI.

MBUK UFOK ABASI NAZARENE.

ANIE OKOTONJO UFOK ABASI NAZARENE?

Nnyin ikemeke ndisiak enyig owo emi okotonjode Ufok Abasi Nazarene. Ata ediwak me-ebemiso ke nsio nsio idut ke America ye Obio Mbakara ema esin idem ke editonjo Iko Abasi emi. Okposuk edi oro esikere ndien ote ke Dr. Phinness F. Bresee edi ete ufok Abasi oto ke okposon utom emi enye ekosinamde.

ANIE EKEDI DR. BRESEE?

Enye ekedi ata akamba okworiko ke Methodist ye mme ufok Abasi emi edude ke Iowa ye California onyug anam mmo ekori. Ke Iowa mme udim eron Abasi ema owak ekosim 678 ke mbufa owo, ndien ke California enye ama enyene mbufa owo 856 esin ke ma-nsio nsio ufok Abasi. Dr. Bresee amasin idem eti eti ke nkpo ufok nwed onyug anwam ke editonjo mkpri ufok nwed ye ufok nwed nta ifok okonyug edi ata akamba owo ke ufok nwed nta ifok emi okodude ke Southern California. Kini isua edip ye efureba (37) ama ekebe ema efik enye ndinam utom nno ufok Abasi esie ke Los Angeles mme ndikpon nkanam utom ke ufok Abasi Methodist emi ekenyenede nkori eti eti. Esit esie okoyoho ye akamba mfuho kini enye okponde mbio Methodist kabana utom ufok Abasi esie. Ufan esie kiet emi ekerede Dr. J. P. Widney amanam utom ye enye. Mmo ekeno ufok Abasi Nazarene enyig. Dr. Bresee ikeduokke odudu ndida ufok Abasi nkedian ye edisana ufok Abasi ke ofuri akpa United States ke America.

AKPA EDIDIANA KIET YE MEDISANA MME UFOK ABASI KE AMERICA.

Akpa edisana ufok Abasi emi ekesiokde emi akakabade edi ufok Abasi Nazarene okodu ke Rhode Island ke isua 1887. Ufok Abasi emi F. A. Hillery akadade usug ama adiana ye mme - ufok Abasi efen ke New York, ndien ekot idem mmo "The Association of Pentecostal Churches of America ke nkpo nte 1907. Mmo ema enyene ufok Abasi aba ye ifiita) 48) emi otu owo 2371 ekebuanade. Ediye akparawa kiet emi ekerete H. F. Reynolds ekedi kiet kotu mmo akana utom do.

Mme. Evangelist Iba emi ekededi Bud Robinsion ye C. W. Ruth ema enyana ke utom. Ke isua 1893 editim nkpo mbon ke itie ke itie amada etie ndien Bresse ama ewet akpan Manual emi abanade ufok Abasi Nazarene. Ke 1904 mmo ema ebakhara ke nkpri eboho emi ekotde "District" ndien mmo ekenyene ata akamba mboho (General Assemble). Ke isua 1907 ema enyene me-ufok Abasi aba ye ition (45) ye ibat owo 3827.

Mme-akama utom iba ema ekere ndidiana kiet, ndien edidiana emi ekedi ke 1907 kini otu iba emi ekenyenede mboho ofuri owo (General Assemble) ke Chicago. Enyiy emi ekesiode obufa mboho ekedi the Church of the Nazarene. Se iketiene emi ekedi edibop mbet emi asanade ye ukara emi ebode eto nime ufok Abasi mme Bishops.

EDIDIANA OYOHIO IBA KE MME EDISANA UFOK ABASI

Ekoy emi okotibede kufot Northern ye Southern America amabiat eti mboho ke America. Mmo emi eketode nkpa usuk usuk America ema esua mmo emi eketode nkpa edere-edere. Edisana eti mbuk ama enyene odudu eti eti ke nkpa usuk usuk Ke isua 1894 ufok Abasi New Testament Church of Christ ama odu. Owo emi ekedide ibuot ekedi R.L. Harris. Ke isua 1901 C.B. Jernigan ama asiak Edisana ufok Abasi emi adade ikpo ke idem csie, (Holiness Church). Ke 1905 ufok Abasi emi ama ekeyire kiet ekere Holiness Church of Christ. Mmo ema esop ndikori etara otogode ke nkpa usuk usuk tutu osim nkpa usiak ye edem usop utin. Ke ofion duop ke usen itiaita ke 1908 ke Pilot Point ke Texas, mbio ufok Abasi Nazarene ema esobo oto kiet ye mbio Holiness Church of Christ enyene ediomomo mboho oto kiet. (Union).

Ata akwa inemesit ama odu oto ke emem emi mbio usuk usuk ye Edere ekenande do ke mme nsio nsio ufok Abasi ekemek ete idu ke idak ke enyiy Pentecostal Church of the Nazarene Mmo ema enyene ibat owo 10,414. P.F. Bresee emi okotode. nkpa usop utin, H. F. Reynolds emi okotode nkpa usiak utin, ye E.P. Ellyson emi okotode nkpa usuk usuk ekedi ata akpa mbio Board of General Superintendents. Ke 1919 mmo ema esibe "Pentecostal" efep ke enyin mmo, man okuda ndutime edi, oto ke (Pentecostal Movement).

MME EDIDIANA EFEN EDA IIIE

Ke isua ifaṅ ebede ediwak ufok Abasi ye mme nka (Mboho) ema ediana ye ufok Abasi Nazarene. Mme nkposon ke otu ufok Abasi emi edi emi : The Pentecostal Church of Scotland emi George Sharpe ekedide etubom. Emi ekedi ke 1915 ama asiak iko Abasi ke obio mbakara, Great Britain. Mbio nsun utom mmo iba David ye Kánema Hynd, ema ekesiak ufok ibok Nazarene ke Manzini ke Swaziland.

Pentecostal Mission ediana ke 1915. Ufok Abasi mmo amatara ke ofuri akpa usuk usuk America. The LAYMEN'S HOLINESS ASSOCIATION ediana ke 1922. Ke 1952 International Holiness Mission of England. Utom Mission emi ekenejerede enyeye onu ke nkaṅ usuk usuk Africa.

Ke 1955 ufok Abasi emi ekedianade ekedi The Calvary Holiness Church of England. Ke 1958 Iko Abasi emi ekotde The Gospel Worker's Church of Casiada ama adiana. Edidiana mma nsio nsio ufok Abasi ke oruk usun emi ekedi, onyun osuk edi ata akpan utom ufok Abasi Nazarene ndinyene mme edisana ufok Abasi ke ofuri ererimbot.

ŊKORŌ UFŌK ABASI NAZARENE KE AMERICA

Ke akpa isua edip ufok Abasi Nazarene okori onyun atara eti eti, ndien mme ibat otu eron emawak togo ke 10,000 tutu osim 100,000. Ubak nkori emi okoto mme ufok Abasi ndidiana kiet, ndien ubak eken okoto nte ekenamde ni utom ke nsio nsio ufok Abasi. Okposon nkori emi okosopde idem aba ke mme isua emi eketienede. Ke 1958 mme otu eron emi ekekotde ama osim ibat owo 350,000 ndien ke 1985 ibat owo ama okosim 800,000. Ke otu mme udim eron owo ewak ekan ke United States, okposuk edi ke mme idun efen ke ofuri ererimbot mme owo esuk ewawak.

UKARA UFŌK ABASI CHURCH OF NAZARENE

Akwa ufok Abasi ama ono mme akpa owo emi ekekamade ufok Abasi Nazarene akwa iberedem ye unwan emi mmo ekebopde mbet emi ayohode ye odudu ye edida ofuri owo ukem ukem. Emi akanam mbio ufok Abasi efen nte Presbyterian, Methodist, Congregational, Anglican ye mme nda ke idem ufok Abasi ekediana enyun ebuana ye mmo.

Ndien ufok Abasi kiet kiet enyene unen ndimek akama utom mme, nte Pastor, Oruk akama utom oro enyene ndidi owo District Superintendent onode unyime esie. Ke ofuri ofuri mbono ufok Abasi mme anam mbet ufok Abasi Nazarene edi mme ison iko ono mme okwarike Abasi, sia nayin inimde ke akpaniko ite ke kpukpru owo enyene unen nditiene nyuḡ mbuana ye Abasi.

USUḡ NTE MME OKWARIKO ABASI EKPEDUDE YE MME UBUENE.

Nsio nsio ḡkpri ufok Abasi eketonḡ ke otu mme ubuene. Edisana nsuḡ-utom akan mme idiok ḡkpḡ ndien anam mme ubuene eboho enyuḡ edu uwem. Ke uto ntak emi mme ufok Abasi eka-barede ekop idem, idihe ubuene onyuḡ oto ke oruk ido emi ema esiak ḡkpri ufok Abasi ke mme ebiet emi eyomde. Ke idaha emi unen odu ndisiak ufok Abasi ke mme ebiet emi Edisana Spirit odude emi mme owo miduke ke ofuri ekondo.

UFOK ABASI NAZARENE OSOḡ ODUDU YE UYO ABAJA IFIOK ḡWED. (EDUCATION).

Ufok Abasi Nazarene enyene akwa udonḡ ifiok ḡwed ke otu mkparawa. Edisana ḡwed Abasi oyom ekpep kpukpru mkparawa usuḡ Abasi. Nnyin ida emi okposonḡ. Ke 1900 ufok ḡwed nta ifiok ition ekedu ke United States. Idaha emi ufok ḡwed nta ifiok itiaita, (8) ufok ḡwed ukpep Edisana ḡwed Abasi ye akwa ufok ḡwed Seminary ke America okoro ye ufok ḡwed ntaiḡok edip, (20) emi ekotde Graduate School ye ediwak ufok ḡwed ukpep Edisana Nwed Abasi (Bible) edu ke ererimbot. Ke Africa ufok ḡwed nta ifiok ita ye ediwak ufok ḡwed ukpep Edisana ḡwed Abasi edu. General Board enam akpan ekikere ndibop akamba ufok ḡwed emi edionḡde nte Graduate Level School ke Africa.

UFOK ABASI NAZARENE ENYENE OKPOSOḡ UYO EBAJA MME MKPRI ḡWED IKO ABASI.

Eḡiwet mbaja edisana ido Abasi edi ḡkpḡ emi ebekhede ufok Abasi ete efi. Ke isua 1908, ema ewet nsio nsio oruk ḡwed itiaita (8). Ema et ḡ kpukpru mme-ḡwed emi ete edian kiet ndien ekot enye 'The Herald of Holiness'. ḡwed emi ekerede 'Magazine' edi ata akwa ḡwed emi onode etop ye mbuk ufok Abasi.

Ema ebop ufok unim ḡwed Sunday School, ḡwed emi ekotde Missions enyuḡ ewet usuḡ nte ekpepde iko Abasi ye nte onimp ederi. Mfin emi akwa ufok emi ekerede Nazarene Publishing House em edionḡde nte

"Lillenas oṅo Ikwo ye Beacon Hill oṅo mme ufok utom odu ke otu mme ufok emi emiṅde ḡwed nko. ḡwed emi ekotde Africa Nazarene Publications ewet Sunday School, ye Youth ye 'Mission Materials' emi abanḡade Abasi ye emi ekotde Regional Publication emi efiokde ke enyiṅ efen nte TRANS - African

NAZARENE ETIḡ ENYIN ESE UTOM MISSION

Edisana ido Abasi ye mme anam utom ke inwan Abasi esaṅa ubok kiet. Ke isua 1910 ediwak mme anam utom iko Abasi ema edu ke mme ikpo iduṅ ke ererimbot. Mebiet emi ekedi Africa, India Japan, Mexico Guatemala, Cape Verde ye Cuba, Ema etoṅo akwa mboho kiet emi ekerede General Board man enye emen okpoṅ utom Mission akama. Ke 1985 Ufok Abasi amasaṅa okosim ikpo obio ata ye efut (75) adian ye District 137 ye mme ikpo me anam utom iko Abasi 620.

MME AKPAN ME EBEMISO KE UFOK ABASI NAZARENE

Mme ekpri ibat owo ke otu mme ebemiso ke utom Ufok Abasi Nazarene edi emi, Phineas F. Bresee ekedi ata okpoṅ okworoiko emi okoyomde Uboṅ Abasi odu ke otu kpukpru owo. James B. Chapman amaworo ada nte akpan ke otu mme General Superintendent. Mbuot mmekama utom Susan B. Fitrin amada ubioṅ oṅo mme iban ke utom ukworoiko Abasi ke ofuri ererimbot ye ndisiak ufok Abasi ye ufok ibok ke nsio nsio ebiet.

M. Lunn ama esin idem eti eti ndinam Nazarene 'Publishing House' odu oro edi ufok unim ḡwed. HIRAM F. REYNOLDS ata eyenowṅ ke otu mme ebemiso, ekeda usuṅ ke utom Abasi ke isua edip ye ition, (25 years). BUDROBENSIN, Uncle Bud nte ekekotde enye akpan akpan, ekedi ata okpoṅ okworoiko emi aka-amde mme ndikpep nyuṅ mfiok ḡwed nyuṅ ḡkworo iko Abasi ye oyoko odudu ke ufok Abasi.

H. STEPHEN S. WHITE akanam HERALD OF HOLINESS edi akwa edikot ḡwed oṅo Nazarene

H. ORTON WILLEY, ekpep ḡwed akwa akama utom, ye ekpep ḡwed iko Abasi amanam mme mfina okure onyuṅ owuk itiat idak isṅ ukworo iko Abasi ke ufok Abasi.

AFRICA REGION.

NSO EDI AFRICA REGION KE CHURCH OF
THE NAZARENE?

Africa Region odogo mme ikpo obio ye mme mmo emi mmog akande okuk ke akpa mbubit owo isinake mme obio emi edade akpere inyay emi ekerede "Mediterranean sea". Owo kiet ke otu 'General Superintendent' mme ada ibuot utom odu do ndinam utom ufok Abasi Nazarene ke nkan oro. Ke kpukpru isua inay esop Regional Council itie emi anamde utom aka iso.

MME UFOK UTOM REGION EDU KE MMOG?

Ebop mme ufok utom Region emi ke usug Mbabane ke ke Manzini, ke Swaziland, iduy emi utom ufok Abasi ke obio obubit owo okotogode.

EKAMA DIDIE UTOM REGION EMI?

Edeme Region esin ke ikpehe ition. Africa West, (Usop Utin) Africa East, (Usiaha Utin) Africa Central, (Ufok Africa) Africa South East ye Africa South. Mme ufok utom mme itie emi edu ke Abidjan, Nairobi, Harare Manzini ye Florida. Itie utom kiet kiet enyene akamba owo emi edigode nte ada usug (Director) ndien enye odu ke idak Regional Director, andikpeme kpukpru utom eke owo kiet kiet anamde.

NSO IDI MME AKPAN ISO UTOM EMI UFOK ABASI
ENYENEDE KE AFRICA?

Akpa utom emi itie kiet kiet enyenede ndinam edi ndisiak mme ufok Abasi ndien ebahare mmo edog ke district man esuan edinem iko eti mbuk eno mme owo. Nte nkaiso odude ke mme district utom mmo ediodiog ekori ekan ke edikworo iko Abasi. General Church aka iso ndinwam ke utom ndibop ufok nno mme ukpep nkpa. Utem unwam aka iso emi mme owo eyemde mme nkpa unwam ya okuk se ufok Abasi ekemede ndiko ke idem esie, mme ufok gwed, ufok ibok, utom utonwan, uno unwam ke akay mme unana udia ye unwam ke udogo, ke naneyin, ye mbio emi ekemede ndinam mme owo eka ufok gwed ke mfon, ke akaka iso ke mme ubak itie ke utom ufok Abasi emi.

NTE EKAMADE DISTRICT

Edeme mme ufok Abasi ke akamba ebobo kiet kiet esin ke mme ikpehe District. Usun inag edu ndikama nnam ufok Abasi okpon kini District ama akada itie. Pioneer Area edi ata obufa itie emi mme asuan iko Abasi (Missionaries) etoyode utom. Enim Pioneer District kini ufok Abasi iba edianade oto kiet. Ekeme ndibop ufok Abasi ke District edi Superintendent enyene ndidi kiet ke otu mbio Mission. National Mission District, ada itie kini District ama okori okosim ufok Abasi ition (5) ndien oko udim eron emi osimde ikie ye aba ye duop, (250) onyug ekeme ndikama utom emi akpade ubahare okuk itie inag (25% cost).

Mission District ada itie kini District okoride enyene udim eron ikie ition (500) onyug enyene okuk (20%) oto ufok Abasi onyug enyene mbahare okuk idem esie iba (50%) ndinam utom District. Oruk District emi enyene odudu ndinyene owo emi akade General Assembly akan eke District Superintendent.

Ekeme ndinim Regular District, enyig emi ekem kini oruk District emi enyenede udim eron okosim ikie duop (1000) ndien onyug enyene ukeme ndise enyin mbanja ofuri ofuri utom ye mme nkoko ufok Abasi emi edade ke idak esie. Enye enyene unen ndika mme District emi ofuri ererimbot enyenede.

MME IKPO UFOK NJWED UKPEP EDISANA NJWED ABASI NNYIN

Ke 1986 mme ikpo ufok njwed ukpep Edisana njwed Abasi duop (10) ye ndito ufok njwed ikie ition ye duopekiet (511) ke Region. Emi akenam mmo kiet kiet enyene mme owo emi edade ibuot eno mmo ke ufok njwed ukpep. Ata akamba owo emi esede nkpo abanja utom anyanja mme ufok njwed ndidiana kiet nam utom asanja nte ofonde ke Region emi. Ke idaha oru udon ama odu mme obufa ikpo ufok njwed nditonjo ke Africa West ye Africa East.

UTOM UFOK ABASI NAZARENE OKOTONJO DIDIE KE AFRICA REGION? THE CAPE VERDE.

Akpa utom ufok Abasi Nazarene ke obio mbubit owo (Africa) okotonjo ke Cape Verde Islands ke 1901 John Diaz amasaja ke akamba nsun-ikan emi ekesibiomde aran iyak ediwak ini okosim mme nkpri obio emi mmon akande okuk. Do ke enye okokut edisana ufok Abasi kiet, Kini enye onyonde

edi Cape Verde enye anawa idemsie nditogo ufok Abasi kiet, eke mikedige ke ido mbio Catholic okposukedi nte ebiet oro oyohode ye ufok Abasi Catholic. Utom esie enyene akwa udori. Mfin emi ufok Abasi Nazarene okpon akan ufok Abasi emi midige Catholic ke nkpri obio isuo.

EWUK UFOK ABASI KE SWAZILAND

Ke 1908 Harmon ye Lulu Schmelzenbach ye Elta Innis ema edi obio mbubit owo (Africa). Kini ufok Abasi mmo ekedidianade ye ufok Abasi Nazarene ema edoho mmo ebop ufok Abasi Nazarene obio mbubit owo (Africa). Mmo ema emek nditogo utom ke Endigeni ke Swaziland. Togo do ufok Abasi amatara okosim obio efut (15) ke Africa. Ke eritogo utom ikosopke edi mme-nkposon ye mme enyene ima udim mme-anam utom Abasi (Mission team) ema eketogo utom ke Pigg's Peak, ye Manzini ye Siteki. Rev. Schmelzenbach amakpa ke 1928 kini enye akanwanade ndibop ufok Abasi ebiet emi udogo uto-enyin ekpo okodude. Kini oro ufok Abasi amasuana ebe adaga Swaziland okosim Mozambique ye nkan usuk usuk obio mbubit owo (Republic of South Africa).

UTOM UFOK IBOK

Dr. David Hynd amadidiana ye mme-nam utom; otogo Ufok Ibok ke Manzini emi akabarede edi ata akwa ufok ibok ke Swazi.

Akamba Ufok Nwed Ukpep Edisana Nwed Abasi (Bible College). Emi okotogo ke Pigg's Peak, sia itie oro mitimke ifon ye enye ema emen enye ekenim ke Siteki.

Mme Ufok Nwed : Ema esiak mme ufok nwed ke mme-ebiet emi ekekemede, sia ediwak owo ema eyom ifok nwed eti eti.

AKPA NKAISSO

Mme itie udok okuk (Gold) emi odude ke Eastern Transvaal ye Johannesburg ekedi mme itie emi ekese mbio utom Abasi eke-made ndinam utom. Ediwak mbio utom eto ke nsuk-usuk akpa mbubit owo do nko. Ndien Rev. J. F. R. Penn ye anwan esie ema eka ke Sabie nditogo utom Nazarene do. Kini mme itie udoy okuk (Gold) mikofonke aba, ema emen utom eka Lowveld ke Acornhock ebiet emi mme owo ekedugode. Ema etogo utom ke mme-gold ke Johannesburg ebiet emi mme-tosin tosin mbio Mozambique ekanamde utom. Emaekabare ndusuk mme anam utom esit ndien mmo ema enyogo mme obio

mme ekesiak Iko Abasi. Ema esio Rev. C. S. Jenkins ye anwan esie ete eka Mozambique ke isua 1925 ndinwam mmo oro ndisiak ufok Abasi. Ke ata esisit ini obufa utom emi ama asiaha usop usop, ndien idahemi enye edi kiet ke otu nkposog ufok Abasi ke obio mbubit owo (Africa). Idisk ererimbot ye ekog amanam utom itimke Ika iso.

Kini emi Spirit Abasi ama sin akwa odudu ke mme ufok Abasi. Mme ikpo mme anam utom Abasi ikokponke udim erog kini okuk mikoduho aba. Mme ikpo mme anam utom Abasi (Missionaries) ekenyene ndi dedeme nkpri okuk ofiog mmo ndidia nkpo. Ke emi ebede, eti ini amafiak edi.

UDIANA NKAISO

Ke 1948 ufok Abasi Nazarene oworo ada akwa odudu Edisana Spirit ke Region oro ke nkpo nte edip. (20 years) isua. Mbubit ye mme mfiia owo ema edian idem oto kiet emen iko Abasi esok mme otu owo. Mmo eketog emi ke akam. Ke 1943 ema ewut usug nte ebonde akam ndien kpukpru ufok Abasi mme ndibog akam edu oto kiet. Abasi ama oworo akam mmo ke usug emi enyenede ndik ndiyog. Mbio Mission ema eto ke nkan edem mmog ye mmo emi eketode ikpo obio ema enyug ediana kiet ke ikot Abasi. Mmo ema eketog mme ufok Abasi tog de ke Malawi ye Zambia tutu osim Cape Point.

UTOM MBIO MFIA OWO

Ke isua 1948 Rev. C. S. Strickland ama edisim Africa Region onyug otog utom ke otu mbio mfiia owo emi ufok Abasi mbubit owo ekebonde akam eyom.

UTOM MBUAKHA OWO

Mme mbuakha ikpokidem owo ema etog utom ndien idahemi district inag emi nsio nsio idug mfiia ye mbubit ye eke India edu ke Johannesburg, Durban, Port Elizabeth ye Cape Town. Mme district ekponi enyug ekori usop usop ke utom ke South Africa, usnk obio mbubit owo. Mme Pastor emi eketode Swazi ema esog esit ndiduk mme ikpo obio ke South Africa.

Ema otog utom ke otu mme Pedi emi odudu ke Transvaal, ukem oro ke ekenyug anam ke ediwak inwag. Mme owo emi eketode mme ikpo obio Swaziland ye Eastern Transvaal ema ehwam ke ndikure utom oro.

EDISANA MISSION EMI ENYENEDE OFURI ERERIMBOT

Mission emi ekenyene ebuana ke ufok Abasi Nazarene ke 1952. Utom Abasi emi mmo ekenamde ke Northern Mozambique ama oduri utom ufok Abasi aka Central Africa ufot obio mbubit owo. Ekeduk MALAWI ke isua 1956. Nko obok mme siak iko Abasi (Missionaries) eketode ke Swaziland ye Eastern Transvaal ekepep nkoo ke ufok nwed ukpep Edisana Nwed Abasi (Bible) mmo ema enyug ekworo iko Abasi enyug ekama mme ufok Abasi nko. Mfon emi nnyin imenyene District ufok Abasi inag emi akade iso eti eti ke Malawi.

Oto ke Malawi ufok Abasi asana okosim Zambia ye Zimbabwe. Ke mme ebiet emi mme siak iko Abasi (Missionaries) emi otode ofuri ererimbob esiak ediwak ufok Abasi enyug esiak mme district nkoo. Ke mme isua emi ufok Abasi ke akpa mbubit owo (Africa) okori ndien mme nkani ufok ifonke aba. Emada ata anyan in ndinenede mme nkoo mbon nyug nam esogo eda man oto do anvam ke nkaiso utom.

UTIBE NKAIISO EMI ODUDE KE OTU NNYIN.

Kpukpru ekikere ye mme-usug emi ekesatde ewet ke editogo ibuot nwed emi ama ada itie ke 1980. Emi okowut editogo obufa nkaiso ke Africa. Akpa mbubit owo nkaiso otogo idahemi, ediwak nkoo ke esuho ndinam. Ndinylene mme ebemiso mme siak iko Abasi (Pioneer Missionaries) ye mmo emi etode mme akwa obio ndiworo ndinam utom edi se ikponde ikan se ima ikebe.

BOTSWANA YE NAMIBIA edi mme mboho idug eno mme ebiet emi ema eketogo utom. Uboj Abasi osim mmo ndien ediwak enyime ndinam utom nyug nkpono Abasi do. Kenya emi odude ke edem edere ke ebiet emi ema eketogo utom ema enylene ufok Abasi emi enyenede odudu eti eti. Se eke ebierede ndibop ufok ukpep nkoo (Seminary) nno ofuri obio mbubit owo (Africa) Ibigike nte ekeduk Edem usop utin akpa mbubit owo (West Africa). Nnyin imenyene utom ke Cote de Ivore ye ke Nigeria ukem ukem ke Cape Verde. Kpasuk ye oro nnyin imenyene akwa ekikere. kabana nkori utom ye okuk ndida nnam utom ke Akpa mbubit owo. Edi Akwa Abasi nnyin eyeno akwa unwana ke utom Esie.

MME NAZARENE EDIANA ENAM UTOM MMO
OTO KIET

UFOK ABASI NTE IKPOK IDEM CHRIST

Jesus enyene utom ndinam ke ererimbot emi. Nnyin idi ikpohid m Esie; emi idinamde utom Esie oyoho ama. Edi akpan akpan nkpo ofuri Idem ndinam utom oto kiet. Mbem iso inam ntre nnyin imeyom mme mbuot nkpo emi owutde EDIANA kiet ye mme utom, mme mbet, ye mme akpan ekikere ke usun emi eyomde MANUAL ONO nnyin owut nnyin se inyenede ndinam.

UBONO NKPO KE UFOK ABASI NAZARENE

Ikpehe unam nkpo Ita odu ke ufok Abasi. Akpa ikpehe nnyin ikot mmo (Local Churches). Itie emi edi mboho ke idem esie ye utom emi enye anamde ke ufot mbio obio. Emi edi akpa ebe Iso ke utom Christ.

Udiana oyoho iba edi DISTRICT, eboho ediwak ufok Abasi. Ke ndisin unwam nyun nsojo kiet eken idem ke eridiana oto kiet ndisiak; ufok Abasi.

Oyoho ikpehe Ita edi GENERAL CHURCH. Emi ofuri mme District edi do ndinam akwa esop emi ekotde General Assembly Mmo ebiera nkpo enyun emek ada usun ke ukara, mme mbet, edu Erikara Utom, ye iko mbuotidem nnyin. Mme Mission enyanare ubok ke utom ufok Abasi, enam utom ke District ye ke (Local Churches). Nte erino Pension, nwed se ekotde, ufok nwed ufok Abasi, Evangelism, Erikworo iko ke Radio edi se enode unwam eto ikpehe emi.

International Headquarters edi ke Kansas City Missouri, U.S.A. Regional Office, akamba itie ufok Abasi emi ukem ukem nte eke nnyin mmi ke Africa emi odude ke Manzini, Swaziland. Ebop mmo ke mme ikpo itie ekanare ofri ererimbot.

The General Church, Akamba itie Ofuri Ufok Abasi Emi. Akwa ufok Abasi emi enyene mbahare ita. Kiet edi General Assembly, oyoho iba edi General Board, ye Board mme General Superintendents.

THE DISTRICT BOARD: Ekeme ndibon ediwak Board ke District eke okponde. District emi etimde ebono nkpo ekeme ndinyene nsuhore nkaha Board Iba. The District Advisory Board ye Board emi esede nkpo ebana nwed itoro mme Minister.

ADVISORY BOARD ekeme ndinam utom ke mme Board efen edi inamke utom ke mme Board Erise nwed Itoro mme Minister, Enye anwam District Superintendent ke erinam utom District, Esop owo nkaha ye Minister.

MINISTERIAL CREDENTIAL BOARD EDI MME ELDER IKPỌŃ: Utom esie edi ndibieme mbana mmo emi eyomde nwed Licence ye edidoro ubok mme oruk owo emi enyenede eno ye mfan emi eyomde. Owo oro nkpo ebene idem mmo ke ikot emi ekotde enye.

District Superintendent edi Andikara Ofuri utom District. Utom esie edi ndino mme Minister ye ufok Abasi item. Ndinio unyime onyuy ada mme Pastor. Ada usuy ke ndisiak mbufa ufok Abasi. Enegere, ono unyime ke erise utom mme ufok Abasi ke District esie. Enye edi andida usuy emi nkukut ye Eti Erinam esie emenere District aka iso. Enye anyana mme Pastor esie ndinyene unen.

THE LOCAL CHURCH: Mme ufok Abasi emi edi akpan akpan mbak Ebok ye oruk emi adianade kiet. Kpukpru nkpo efen edu ndinyana enye osogo ada.

Ke ebiet emi. Erikpono Abasi, Itoro, Iko Ntiense ye mme item ada itie. Ebiet emi ke Abasi ye owo ekeme ndisobo oto kiet, ndien erifak nnyin Obiogeri nkpri ufok Abasi kiet kiet edi Pastor zda usuy.

CHURCH BOARD enyana enye ye Board efen emi ekemedede ndinyana. Ediwak Board edot, Pastor ye mme Board efen ye mme ada iso ke ufok Abasi eyere ikot kini edoride esop ufok Abasi utit isua.

ESOP UFOK ABASI (Church Meeting) ndise nkpo mbana mbubehe ufok Abasi enyene ndinim nsuhore nkaha ini kiet ke isua kiet. Emek mme ada iso ye mbio Board erikop mbana Nkori Ufok Abasi. Emek mme owo ndika nkobono ke District Assembly.

Esinim nsio nim mbono edieke otu owo eyomde ndise nkpo mbana

ERIKOT PASTOR. Kpukpru mbio Local Church ekeme ndi ndimek owo ke esop oro.

CHURCH BOARD: Edi Pastor etie ibuoť okpokoro ese nkpo abana erikpe okuk utom Budget, se ibayade ison ye eribop ufok ye mme nkpo efen. Akpa utom emi Board enyenede ndinam edi ndikut nte ke ufok Abasi enam uduak ye usuj emi Abasi oyomde ono ikot Esie.

THE BOARD OF CHRISTIAN LIFE: Board emi edi odudu ndidemere nyuj nsogo mme nwed ukpep nkpo emi nsio nsio owo eyomde ke ebok ufok Abasi. Ukpep nkpo Sunday ye Erinam mkparawa edi ada ufot.

THE NAZARENE WORLD MISSIONARY

Nazarene Mission ofuri ererimbot anam ukem ye Board uwem Christian edi eno odudu ye erikpeme nim ifok Mission ofuri ererimbot edu uwem ke ufok Abasi kiet ket. Mme ufok Abasi ekeme ndibou Board ye committee nte mmo eyomde.

PASTOR edi ibuoť ufok Abasi. Enye edi odudu ke utom Spirit ye uwem ufok Abasi. Enye ada usuj owut onyuj ekpep ikot esie. Enye ebuen iko akpaniko ono mmo. Local Church ekeme adinyene ediwak Pastor. Enye enyene ndikworo iko Abasi enim nderi kpukpru ini, ese mbio memidem ono item, ada mendinim ke akpaniko esin ke eboho. Enye ekpeme ikot esie ndino mmo tem ke se eyomde ke spirit. Edi utom ndiduok mme andinim ke akpaniko mmo.

NON UDIA KE OTU IKOK ESIE. Odion owo ke Ndo onyuj buk mme akpa mkpa ke otu esie. Mme Local Church edi ndise nyin mbaqa mme Pastor mmo. Mmo enyene ndino okuk se mme mmo, eno ufok. Eno okuk Pension, enyuj enwam ke asiededi enye oyomde ke mbubehe esie.

YEN UFOK ABASI — The Church Member : Kpukpru Christian enyene ndidi akpan member ke ufok Abasi. Owo kiet kedededi oyom itie odinim nderi man mmo enam udeme mmo nte abak ikpokidem CHRIST.

Akpatre ibuoť nwed nyin obon nsio nsio usuj emi nyin remeke ndinam utom.

12

AFRICA OBIO MBUBIT OWO ADA ̀NO CHRIST MBET EMI JESUS CHRIST ̀NODE

Jesus etij ̀no mme anditiene Enye (Matthew 28:19-20, Mark 16:15,16, Luke 24:47) ndika ke ofuri ererimbot man ekeme ad'kworo iko Abasi nno kpukpru owo ntra eyenya mmo. Kpukpru owo usug Abasi man mmo efok akpaniko. Kpukpru mme ndinim ke akpaniko nam mmo edi mbet man etiene Jesus. Duok mme andinim ke akpaniko mmog man mmo ediana nte Idem Esie.

Jesus ̀no ufok Abasi Esie edu utom. (Acts 1:8). Jerusalem sim mmo emi ekperede Fi Judea sim mbohidug fo. Samaria kukpog mbohidug fo emi efehede ekpog ofuri ererimbot eti mbuk enyene kpukpru.

Jesus idohoke ite enyene ndida mme Ekan ofuri Jerusalem mbemiso esim mme ebiet efen. Enye anam anwaga ete ke Isug utom Esie enyene ofuri owo, nte ke unwana nnyin enyene ndika anyan ebiet okpog nnyin. Iko Enye iketioko iko emi ino mme Apostle ikpog edi etij ̀no kpukpru mme anditiene Enye. Kpukpru utom emi enyene ofuri nnyin.

Ufok Abasi Nazarene enyene Mission ofuri Ererimbot. Nnyin imonim ke akpaniko ite kpukpru mbio Nazarene enyene mbuana ke erikpono Abasi ke mme ufok Abasi mmo enyug ebuana ke nditi nyarade Gospel ofuri ererimbot nwam Mission ofuri ererimbot edoro ukema ndinim utom ofuri ererimbot ke iso nnyin nditiene mbuana nyug nam utom iko Abasi. Ediwak midut esuk odudu emi eyomde ndikop Edisana Edisana mbuk emi. (Roman 15:20) Mma Local Board ufok Abasi nnyin ana eno idoposit ye ifet ndinam utom ke midu ntem.

UTOM NNYIN KE OFURI OBIO MBUBIT OWO (AFRICA)

Mma Obio emi enyenede ufok Abasi Nazarene edi amir- Botswana Bophuthatswana Cape Verde Ciskei Cote de Ivoire Kenya Malawi Mozambique Namibia Nigeria South Africa Swaziland Venda Zimbabwe.

Mme Obio Emi Nnyin Iyomde Ndiduk Edi Emi :-

Angola	Benin	Eurundi	Burkina Faso
Cameroon	Cen. Afr. Rep.	Chad	Comoros
Congo	Eq. Guinea	Ethiopia	Gabon
Gambia	Ghana	Guinea	Guinea Bissau
Lesotho	Liberia	Mali	Mauritania
Niger	Rwanda	Sao Tome	Senegal
Seychelles	Sierra Leone	Somali	Sudan
Tanzania	Togo	Transkei	Uganda
Zaire.			

Mme mbio emi unwana ayamade edi mmo emi ufok Abasi edisiahade onyuj otogo utom ke mkpere ini iso. Utom emi anade nnyin ke iso edi okposoj emi owo mikemeke ndinam ke mibohoke ofuri ikot Abasi ke Region ediana kiet.

NSO KE ISUJ UTOM UFOK ABASI ENYENE EDINAM YE AMI ?

Mbet emi Jesus onode ada edisim ubon mmi ye Idut Mmi. Africa, ofuri Erimbot ye ukeme mmo. Nnyin baba kiet iyomke eti eno nnyin nte ke ererimbot emi ekande nnyin okuk oyoho ye idio k nkp. Nnyin imenyene unen ke eribop nti ufok iduj, nti (Community). Nenen Erikara Ye emem ofuri ererimbot emi idghe uwak eritij iko, edi edi akpaniko. Nnyin inyene ndida ofuri se ebierede emi ino ererimbot oto ke odudu nda usuj Edisana Spirit.

NSO KE AMI UKEME NDINAM ?

Ukp. inaj odu ndikere. Akpa ukp. edi Ami nyene ndidi oruk owo emi Abasi oyomde mi ndi. Oyoho iba ami nyene ndinam ofuri oruk utom emi Abasi onode mi ete nam. Oyoho ita ami nyene ndino eno nte Abasi etemedede. Oyoho inaj ami nyene ndikop item, ndusuk Abasi okot mmi ke ata akpan utom.

NDIDU

Edi ata ukp. nditi akamba ukp. se Abasi oyomde ke uwem mmi idighe ami ndinam ukp. edi edi ami ndiyak Edisana Spirit obot mmi nte nte Jesus. Spirit isuj utom ye ukop uyo edi se ifonde ima. Owo ukok idem ye owo iseri, ndondot uwem ye ukari ikemeke ndino unwam ke Erinam ikpohidem Christ ye isuj utom Esie ofon eti eti.

EDINAM

Mme eno emi Edisana Spirit onode nnyin (Ephesians 4:11-15) Enyana nnyin ndidiogo itie utom emi nnyin ikemedede ndinam ke ufok Abasi. Se eyomde ke esit ufok Abasi owut mmi se ami nkemedede ndinam koro ami nyom ndinam se eyomde. Mme nti ifet ekedude edi emi :- Ndikpep Enegere eyom mme andinam utom ke Sunday School, ye mekpep Ijwed Abasi emi enyenede Eno Erikpep nkpo enyuj enyime ndiyak idem mmo nno ofuri ofuri.

ERISANA NSE MBIO UDONJO

Ediwak owo edu ikpon ikpon, Edogo udogo enyuj eyom ndonesit ke Spirit. Edi unwam ndinyene anam utom kiet emi adade inemesit ye emem osok mmo emi ekande enye ekuk ndinam nkpo asana nyuj nim ke itie. Edi akpan Erinam utom ke ufok Abasi. Emi idighe mem-mem edi anwam ke utom ndino Abasi itoro onyuj anam ofuri owo ke ufok Abasi edu ke inemesit, ebanja ufok Abasi mmo.

ERIBON AKAM

Ikpehere mebong akam mkpe ubok nno mme Ada iso nnyin, utom ufok Abasi, ye mmo emi eyomde eno Edisana Spirit ye Nsonidem edi utom emi ndimek Ikot Abasi enyenede ndinam.

Mkposon mme obong akam eda odudu eno ufok Abasi unwam (Hospitality). Kpukpru ufok Abasi eyom mme akama isen owo emi enyenede inwan Esit ye ufon ono meyom ufon, Ebiet nduok odudu, mme Udia.

EDISUAN IKO ABASI (PERSONAL EVANGELISM)

Mme Anditiene Christ emi ebode eno mme anam utom enyene ndikpep ndinam mbio efen etiene Christ enyuj Esuan Ikot Eti Mbuk emi. Eyom mme mmo emi ke utom ye ikpehe mbono ufok Abasi efen.

IKWO. Eti ikwo ye Eribre nkpo ada akamba Eridion edi. Edi ono mfon ke uto usen emi. Edikwo ikwo ke ufok idighe edinam akpan utom iko Abasi. Enye oyom mbone idem ye Akam emi adade usuj man Edisana Spirit odion.

IDARA YE INEMESIT

OFURI mme anditiene Abasi enyene ndino Abasi Ekom. Owo emi owutde inemesit ye idara ke ufok Abasi kotu owo emi edude ye enye ada ERIDIJO ono ufok Abasi. Owo emiom ye spirit Nkara edi ERIBIAT UTOM. Akpan utom emi ami nkemede ndinam nno ufok Abasi edi ami ndidu ke IDARESIT.

ERINO ENO

Nazarene edi mme Andino Eno Koro Edisana Spirit owut mmo usuj edino Eno. Nyin imenyene idorenyin nte ke mbio Nazarene Eno oyoho ubak Duop ye Eno ke Inemesit. Nnyin isin okuk unyin ke utom District. Erikpep ndito nnyin ifiok nwed ke Evangelism edida iko Abasi nsok owo ke ebiet ye ERITUA Mbom eke ededi se ERERIBMOT eyomde. ERITUA MKPOFIOK nnyin edi koro nnyin minyeneke ediwak ndino. ERINO Eno idighe ke okuk ikpo. Nnyin inyene Spirit emi ke Eriyak ini ye Talent ifiok ye ukeme ye mme inyene Efen. Mme ifet odu ke ERINO ENO ke nkpri ye utom District ke utom ye iko ntiense ofuri ERERIMBOT.

ERIKA.

Abasi ke ndusuk ini okot nnyin ke akpan ifet ke ufok Abasi. Ke uto ntak oro edi Abasi okot nnyin ikot emi. Ufok Abasi edi ntiense, nte ke owo emi ekotde enyene mme eno ye mfon oyoho ke ikot emi.

NSO IKOT KE UFOK ABASI NAZARENE EDIJO?

Nnyin idiono Ikot Ita. Erikworo Iko Abasi, Missionary, ye Deacon. Ikot Erikworo Iko Abasi edi Ikot Erinyime Erisuan Iko Abasi. Oro oworo Andikpeme nkpri ufok Abasi. Pastor emi odotde ekeme nditie nte Evangelist. Ekeme ndimek enye nte District mme General Superintendent. Ekot ORUK owo emi Elder.

Ndikot owo edi Deacon oworo ndinam utom ufok Abasi ke Erikpep mme ke ndinyaja Pastor ufok Abasi.

MISSIONARY :- Ikot Ndidi Isuṅ Utom ọworo owo ndiyak idem esie nno ke Erimen iko Abasi Ijka ke Oruk Efen ye Ebiet efen. Mme Isuṅ Utom emi ekeme ndidi Elder, Deacon ye mbio efen emi enamde utom ke otu mme Atua owo mbok.

Ami nkeme ndifioke didie nte ke Abasi okot mi? Idiogo ndomo kiet iduhe nte ke Abasi okot. Ekikere fo ye se afo emekde ke iso fo edi ata Akpan nkpo ke ikot fo. Abasi ekeme ndino ata nkukut ye idiogo edi idighe mfele re. Ndusuk ini ikot emi ekeme ndidi se itugode etie ke esit fo. Mme ada iso ke Ufok Abasi esinwam ndisogo ikot nnyin nno nnyin.

KINI ABASI OKOTDE AMI NDIYERE DIDIE ?

Ami nyene ndikpono Ikot Abasi nyuṅ nam nsoṅo nda Esie edi usuṅ uboho ke uwem mmi. Akpa nkpo edi nditij nno Pastor mmi. Enye eyeteme usuṅ nte edinamde. Ami nyene ndisogo idem nam utom ke ufok Abasi. Ini ndiyarare nwut nen-nen ikot mmi. Ufok Abasi mmi eyekut eyekut ikot mmi emi enyuṅ eno gwed itoro eno esok District Board ye mme (Minister) akama utom iko Abasi emi esede gwed itoro. Edieke ikot mmi edide nte (Missionary) asiak iko Abasi ami nyene nditij nno Ada usuṅ (Director) emi akarade Obubit owo nyuṅ mbo Item nto (Office) ufok utom esie.

KINI ABASI OKOTDE AMI NYENE NDIBEṆṆE IDEM

Udiana gwed Timothy 2 udim iko efut (15) etij ayarare ete nnyin inyene ndibeṆṆe idem nnyin ndinam se edogde nnyin. Nte ami mbeṅede idem mmi kpasuk ntre ke ami mfon ke utom Abasi. Nnyin imemogere isogo ukpep gwed ke Bible College.

ERINEṆṆERE IDEM ỌFỌN OYOM AKAN ORO

Abasi ama nnyin onyuṅ oyom nnyin idi Eti. Enye iyomke mem-mem Spirit edi okposog ye owo uko. Nnyin ikpenyene ndinim Enye ke Akpaniko Audikpeme uwem nnyin.

ISBN 07977.0143-5

Africa Nazarene Publications